Lumea Satului

Revistă lunară de agricultură,
dezvoltare rurală și cultură tradițională

Anul XXI • nr. 1 (450) • 1 – 31 ianuarie 2025 • 25 lei

www.lumeasatului.ro www.agro-business.ro lumeasatului

Ne vedem și la TV

Pe postul național Agro TV

Duminica de la 12.30 – 14.00
reluare 22.00 – 23.30

Emisiunile noastre arhivate pe
www.tv.lumeasatului.ro

DERIVA MINȚILOR

Ne bucuram de fiecare dată când ne era dat să intrăm în posesia unei aparaturi uneori incredibil de sofisticate, cu performanțe nebănuite cu câteva decenii în urmă. Tehnicienii au reușit în timp să producă echipamente electronice, roboți, care mai gata să le depășească propriile performanțe în gândire și creație.

Fără îndoială că aceste noi creații tehnologice ne simplifică viața, reducând timpul necesar obținerii diverselor informații, oferă oprtunități de comunicare rapidă, facilitează expunerea a ceea ce facem făcându-ne cunoscuți în diverse medii, atât cât ne place s-o facem.

Importantă este utilizarea inteligenței artificiale în robotizarea numeroaselor activități și procese din diverse domenii, făcându-le tot mai performante, precum și în posibilitatea uriașă de stocare a informației.

Filozofii, filologii mai cu seamă și, nu în ultimul rând, oamenii de cultură spun însă că tehnologia informației a prins o viteză mult mai mare decât capacitatea omului de a se adapta ei. Asta face ca utilizatorii acesteia, devenind tot mai dependenți de ea, să se afle deja într-o derivă intelectuală fără a realiza acest lucru, fenomenul ducând la diminuarea posibilității individului de a mai gândi la nivelul capacității vârstei și, eventual, a nivelului de pregătire profesională. Există, ei bine, inteligență artificială.

Majoritatea utilizatorilor, într-o proporție covârșitoare în această categorie aflându-se tinerii chiar din fragedă pruncie, atrași de mirajul micului ecran și de atâtea informații, reclame și jocuri, expuse parcă deliberat spre a conduce spre degradare umană și nicidecum spre educație, creație și cultură, se rup de realitățile înconjurătoare, întrerup comunicarea interumană, cu biblioteca, librăria și chiar școala, ultima devenind o corvoadă pentru tinerii deveniți utilizatori ai... științei dezumanizării. Există telefonul și tableta!

„Grație“ acestor sofisticate tehnologii, devenim rătăcitori în timp și spațiu, „mărioara“ de la bordul mașinii, telefonul și tableta rămânându-ne singurele elemente călăuzitoare. Nu mai avem nevoie de repere, nu trebuie să mai știm pe unde mergem, pe ce meleaguri trăim, cine au fost înaintașii ori cine sunt contemporanii care au creat și creează jaloanele existenței noastre. Mintea se află în derivă, prea desprinsă de realitate.

Sigur, nu trebuie să ignorăm cuceririle științei. Doar grație acestora omenirea a înregistrat progrese în toate domeniile economice și sociale. Mult mediatizata digitalizare, robotizare a diverselor activități, ne poate face viața mai comodă, mai puțin stresantă, doar dacă ne este pusă la dispoziție și o folosim atât cât să ne ofere liniște și timp pentru activități care să ne mențină în contact cu realitățile în care trăim. Altfel, riscăm să rămânem rătăcitori într-un spațiu pe care nu-l vom mai cunoaște vreodată.

Ion BANU

agroBUSINESS România

paginile 43-66

DIN SUMAR

3 Editorial

10-11 Avertisment al Președintelui ANPM: Trufele românești ar putea dispărea, din cauza braconierilor

16-17 Măsuri de reducere a pierderilor de substanțe nutritive din sol

18-20 De ce a crescut populația Sfredelitorului porumbului *(Ostrinia nubilallis)* în țara noastră?

22-23 Cooperativa, cea mai la modă formă de organizare în agricultură

26-27 COOL: Nu toți tinerii stau pe rețelele sociale, îi găsim și în ferme

32-33 ZenLife – singura fabrică de fructe și legume deshidratate

36-37 Lucca – bijuteria Toscanei

38-39 Amintiri de sub cristalul lunii din Istanbul (I)

40-41 Mănăstirea Moldovița, aerul speranței din tumultul vieții

42 Magazin

CONSILIUL CONSULTATIV pentru agricultură sustenabilă organizat sub auspiciile revistei Lumea Satului

- Prof. univ. Florin STĂNICĂ – USAMV București
- Prof. univ. Horia GROSU – USAMV București
- Dr. ing. Mihai COMAN – ICDP Pitești Mărăcineni
- Dr. ing. Pompiliu MUSTĂȚEA – dir. gen. INCDA Fundulea
- Dr. ing. Ion MARIAN – dir. gen. ICDVV Valea Călugărească
- Dr. ing. Costel VÂNĂTORU – dir. gen. Banca de Resurse Genetice Vegetale Buzău
- Dr. ing. Claudiu FRÂNC – Președinte Federația Crescătorilor de Bovine din România
- Dr. Adrian BALABAN – Președinte Asociația Medicilor Veterinari pentru Suine din România

Jurnaliștii publicației noastre sunt membri ai Asociației Presei Agricole din România – APAR, asociație afiliată ENAJ (The European Network of Agricultural Journalists) din 2013.

Lumea Satului

Editor general: Ion Banu – 0744.68.25.47
Redactor-şef: Bogdan Panţuru – 0770.69.12.41
Redactor corector: Oana Petre-Dascălu
Redactori: Anca Lăpușneanu, Laura Zmaranda
Colaboratori: Teofilia Banu, Daniel Botănoiu, Silviu Buculei, Andrei Oprea-Banu, Aurora Grigore, Emil Georgescu, Beatrice Modiga, Vasile Popescu

Grafică & tehnoredactare:
Mariana Cismaru

Marketing, abonamente, difuzare:
Nicuşor Oprea-Banu: 0752.15.01.46; 0722.27.13.38
e-mail: nopreabanu@yahoo.com
Mariana Cismaru: 0748.34.68.40
e-mail: marketing@lumeasatului.ro

Compartiment financiar:
ec. Adina Albu

Editura: ALT PRESS TOUR Bucureşti
Director general: ing. Ion Banu
Director executiv: ing. Nicuşor Oprea-Banu

Redacţia: str. Moineşti nr. 12, Bl. 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, Bucureşti.
Tel./fax: 021.311.37.11

Pentru corespondenţă: OP 16 CP 39
E-mail: lumeasatului@gmail.com
www. lumeasatului.ro
www. agro-business.ro
lumeasatului
ISSN 1841-5148

Toate drepturile asupra acestei ediţii a revistei sunt rezervate SC ALT PRESS TOUR SRL, reproducerea (integrală sau parţială) a materialelor publicate nefiind permisă fără aprobarea, în scris, a editorului. Precizăm că întreaga răspundere privind corectitudinea informaţiilor din articolele pe care le publicăm revine autorilor.

Tipar executat la Tipografia NEDEA PRINT

Despre lume și speranță

S-a mai scurs un an și iată cum, aflați la începutul lui 2025, venim cu un suflu nou, cu încredere și cu speranță că, de azi înainte, ne vom schimba, că viața ne va duce pe culmile succesului și multe alte gânduri pozitive și, aparent, extraordinare.

Această energie se datorează în marea majoritate sărbătorilor de la sfârșitul fiecărui an și faptului că readuc aminte, mai îndrăzneț ca niciodată, de cuvântul „unitate“. Familia, prietenii, toți sunt acolo, toți sună, transmit urări, care mai de care mai frumoase...

Însă reprezintă oare acest moment al fiecărui început de an desfășurarea celor 365 de zile așa cum ne dorim?

Este o întrebare la care nu putem răspunde concis, însă este, în același timp, provocarea personală pe care trebuie să o înfruntăm an de an, zi de zi, secundă de secundă. Lupta spre a ne atinge cea mai bună versiune a noastră și pentru a da sens visurilor și speranțelor nemărginite avute din primul minut al noului an.

Viața este de așa natură încât, imediat după terminarea vacanței, respectiv concediului, te întorci din nou în lume, în lumea plină și de bune, și de rele. Aici se dă, de fapt, adevărata luptă spre urmarea liniei pe care o creionasei când ți-ai pus cele 12 dorințe de Revelion.

Viața mi-a dat ocazia să simt că absolut nimic nu este mai important decât sufletul omului din fața ta. Când într-o lume în care se întâmplă atâtea boroboațe, să vezi pe cineva făcând bine îți dă un sentiment nemaipomenit, cu toate că acesta ar trebui să fie ceva normal...

Șansa pe care ne-o dăm unul altuia spre schimbare trebuie repetată până chiar se schimbă ceva, dar oferită din inimă și cu speranța în mai bine. Sigur că, la locul de muncă, spre exemplu, oferirea de prea multe șanse duce la un moment dat la nerespectarea standardelor impuse și respectului avut față de colegi și de companie. Însă, tot oameni suntem și acolo... Trebuie căutată, cât se poate, înțelegerea și introducerea emoțiilor în deciziile luate, pentru a nu fi doar formale, ci cumva și lecții de viață. În prietenii ori familie, o nouă șansă poate fi acceptată cu o mai mare ușurință, însă cu o foarte mare responsabilitate.

Această lume, în care ai atât de multe opțiuni, a face sau a nu face, a merge sau a nu merge la muncă, a iubi sau a urî, a păcăli sau a fi corect, tu alege să fii bun. Contează enorm, oriunde te-ai afla în lumea aceasta. Când pui suflet, ești iertat, când nu rănești, ești iertat, iar când greșești, ești scuzat. Nu tot timpul se aplică aceste lucruri, dar persistând în bine, bunătatea va fi răsplătită cu o viață liniștită.

Una peste alta, continuați să visați și nu uitați ce v-ați pus în minte la începutul anului.

Fii blând, crede în tine, ajută-i pe ceilalți și muncește cu gândul la un mâine mai frumos.

Alex OPREA-BANU

Stațiunea de Cercetare Popăuți încheie anul cu 3,5 milioane de lei în conturi și investiții de peste 4 milioane de euro

A.C.O.C. MOLDOOVIS BOTOȘANI
Academia de Științe Agricole și Silvice "Ghe
Stațiunea de Cercetare-Dezvoltar
Ovinelor și Caprinelor Popă

2024 a fost unul dintre cei mai buni ani din istoria Stațiunii de Cercetare Popăuți. Din punct de vedere financiar, stațiunea nu a avut niciun fel de probleme, ba din contră, încheie anul cu 3,5 milioane de lei în cont, iar din punctul de vedere al investițiilor, au fost realizate lucrări de peste patru milioane de euro.

„A fost un an foarte greu din punctul de vedere al climei, culturile au avut de suferit și veniturile au fost mai mici. O parte din despăgubiri le-am primit. Nu ieșim în pierdere dar, în același timp, profitul este nesemnificativ comparativ cu anii precedenți. În acest an, am avut Ordonanța 107 care ne-a blocat cumva investițiile în utilaje, investiții pe care trebuia să le realizăm din venituri proprii. Am rămas cu acei bani în cont și îi vom folosi în 2025. Avem un excedent de 3,5 milioane lei care ne permite ca în 2025 să ne desfășurăm activitatea fără niciun fel de probleme și să facem investiții. Mai avem de primit bani și pe cele două proiecte de cercetate și vom avea mai mulți bani pentru investiții. Nu se pune problema salariilor, utilităților și cheltuielilor de funcționare. Pe noi ne interesează să facem cât mai multe investiții și să îmbunătățim activitatea stațiunii. Din 2025 vom extinde activitatea, vom avea cele două

linii de lapte și carne, plus magazinul, care ne vor permite să suplimentăm veniturile“, ne-a spus Ionică Nechifor, directorul Stațiunii de Cercetare Popăuți.

Investiții de peste patru milioane de euro

Tot anul acesta, în Stațiunea de Cercetare Popăuți s-au investit peste patru milioane de euro. Este vorba de acel proiect de investiții finanțat de Ministerul Agriculturii, care vizează modernizarea Stațiunii de Cercetare Popăuți. În acest an, a fost înlocuit sistemul de apă-canalizare, au fost reabilitate câteva clădiri și construite două grajduri.

„Suntem la un grad de execuție de 25%. Am primit banii și i-am plătit constructorului pentru lucrările executate. În 2025 va fi suma cea mai mare a proiectului. Două grajduri se finalizează anul acesta, unul la începutul anului viitor și rămân încă trei de construit. Mai avem două magazii mai mici, bucătăria furajeră, magazia mare și uscătorul, centrul de testare reproducători, atelierul auto, o spălătorie. În plus, anul viitor trebuie achiziționate toate dotările prevăzute în proiect. Toate grajdurile vor fi monitorizate, va fi dotată linia de carne și lapte, bucătăria furajeră, avem motocultoare pentru distribuția furajelor, foarte multă aparatură IT. Va fi înlocuit gardul pe cele nouă hectare, iluminat nou, sistem de supraveghere. Va fi o unitate de top la nivel național“, a adăugat directorul Stațiunii de Cercetare Popăuți.

Beatrice Alexandra MODIGA

Fermierul Florin Stegariu a preluat mandatul de președinte al Clubului Fermierilor Români

Începând cu 1 ianuarie 2025, Florin Stegariu, fermier și CEO Strunga Winery, a preluat mandatul de președinte al Clubului Fermierilor Români pentru o perioadă de șase luni.

Noul președinte va urmări în mandatul său să asigure continuitatea proiectelor naționale multianuale, care vizează obiective strategice, inițiate de Clubul Fermierilor, lansarea unor programe noi la nivel național, care să răspundă provocărilor anului 2025, rezultate din efectele cumulate ale multi-crizelor din agricultură înregistrate în ultimii ani, dar și promovarea unor obiective specifice regiunii Moldova-Nord (pe care o coordonează direct Florin Stegariu în cadrul Consiliului Director), care vor putea deveni un model și extinse la nivel național, după cum se arată într-un comunicat al Clubului Fermierilor Români.

Astfel, obiectivele și acțiunile Clubului se vor intensifica în mandatul noului președinte pentru asigurarea reprezentării intereselor fermierilor performanți din România, la București și Bruxelles, atât prin promovarea unor măsuri legislative și a unor proiecte strategice naționale, necesare și importante pentru asigurarea continuității și competitivității fermelor românești, dar și pentru formarea de lideri și antreprenori în agricultură, capabili să gestioneze transformarea fermelor, prin adoptarea de noi modele de afaceri și tehnologii adaptate schimbărilor climatice, crizelor multiple și progresului tehnologic digital:

■ Promovarea adoptării inițiativei de politică publică: „Politica Agricolă Integrată a României – Obiectiv 2035“ ca angajament transpartinic de lungă durată, care să stabilească prioritățile agriculturii, indiferent de schimbările politice. Acțiunile vor viza asigurarea sprijinului comunității de afaceri din agricultură și a partidelor politice pentru adoptarea acestui cadru de continuitate și dezvoltare strategică a agriculturii din România.

■ Promovarea Centrului pentru Inovare și Formare a Tinerilor Lideri și Antreprenori 4.0 în agricultură, prin scalarea proiectului la nivel european, continuând inițiativele începute la Bruxelles în 2023, susținute de parlamentarii europeni.

■ Participarea activă în grupurile de lucru la nivelul Guvernului pentru dezvoltarea proiectelor integrate din agricultură, în colaborare cu sectoarele Mediului, Energiei, Dezvoltării Regionale, Infrastructurii, Educației și Digitalizării.

■ Reprezentarea intereselor fermierilor din România în cadrul negocierilor de la Bruxelles privind stabilirea direcțiilor de reformă a Politicii Agricole Comune prin adoptarea concluziilor rezultate din Dialogul Strategic pentru viitorul agriculturii la nivel european.

■ Stabilirea unor Memorandum-uri de Parteneriat cu agenții guvernamentale responsabile pentru domeniul sanitar-veterinar, investiții în agricultură, agro-meteorologie, securitate, precum și cu universități și centre de cercetare din România.

■ Consolidarea și extinderea parteneriatelor existente, stabilirea de noi cooperări cu organizații europene pentru promovarea intereselor fermierilor și a sectorului agroalimentar cu sediul la Bruxelles.

■ Organizarea unor conferințe naționale tematice dedicate finanțării alternative în agricultură și gestiunii integrate a resurselor de apă în agricultură.

„Este o onoare și o responsabilitate deosebită să preiau mandatul de președinte al Clubului Fermierilor Români, având șansa de a contribui la consolidarea unei viziuni unitare pentru agricultura din România. Voi urmări să pun în valoare experiența și perspectiva fermierilor din întreaga țară, promovând inițiative care să răspundă atât nevoilor locale ale regiunii Moldova Nord, cât și provocărilor strategice la nivel național și european. Îmi asum în acest mandat să asigur continuitatea proiectelor esențiale pentru modernizarea agriculturii românești și de a deschide noi direcții de dezvoltare, prin susținerea fermierilor, stimularea inovării și crearea de parteneriate solide. În această perioadă, mă angajez să promovez o agricultură sustenabilă, bazată pe colaborare intersectorială și pe soluții adaptate la realitățile actuale, menținând agricultura românească într-un dialog constant cu standardele și politicile europene. Îmi doresc ca, prin eforturile comune ale Clubului și ale fermierilor, să întărim poziția agriculturii românești, pe toate planurile, oferind soluții inovatoare și sprijin concret pentru comunitatea noastră.“ – a declarat Florin Stegariu, președinte al Clubului Fermierilor Români.

Avertisment al Președintelui ANPM:

Trufele românești ar putea dispărea, din cauza braconierilor

Trufele românești, supranumite și diamantele negre ale pădurii, ar putea deveni tot mai rare și chiar ar putea dispărea în următorii ani, din cauza braconierilor care intră ilegal pe terenurile forestiere și distrug fondul de resurse forestiere nelemnoase, cu ajutorul câinilor special antrenați, atrage atenția Laurențiu Alexandru Păștinaru, președintele Agenției Naționale pentru Protecția Mediului (ANPM).

„Sunt oameni care concesionează terenurile, de la direcțiile silvice, pentru a putea culege controlat trufe, solicită autorizațiile de recoltare de la Agențiile pentru Protecția Mediului, dar ajung în situația de a nu putea beneficia de aceste roade ale pădurii din cauza braconierilor care intră ilegal și sapă peste tot, cu ajutorul câinilor, distrugând terenul respectiv. Creșterea acestor ciuperci extrem de scumpe și de dorite necesită condiții speciale. Dezvoltarea lor are loc pe parcursul mai multor ani, iar acest săpat excesiv modifică umiditatea și nutrienții din sol, anulând regenerarea trufelor. Așa se explică numărul mare de vânzători de care dai la tot pasul pe platformele de vânzări pentru persoane fizice și care oferă astfel de produse la prețuri cuprinse între 100 și 200 de lei pe kilogram, în condițiile în care un astfel de produs poate ajunge la mii de lei în magazinele de delicatese“, a explicat președintele ANPM.

Potrivit specialiștilor în domeniul biodiversității din cadrul ANPM, în România cresc mai multe soiuri de trufe albe și negre, printre care se află: trufa neagră de vară, trufa de iarnă, trufa mesentericum, trufa albă – una din cele mai scumpe din lume –, trufa de toamnă, trufa porcească, trufa cu spori mari și trufa neagră, fiecare din ele distingându-se prin culoare, formă, înveliș, aspect interior, consistență, miros și gust.

„Situația aceasta, în care o persoană plătește pentru a concesiona un teren pentru recoltarea de trufe, iar altele invadează ilegal perimetrul respectiv și culeg ca pentru consum propriu, oricât pot duce, poate fi evitată prin modificarea Legii Mediului și a Ordinului nr. 410/2008 care prevăd modalitatea de recoltare, capturare, achiziție și vânzare, în sensul acordării acestor drepturi doar persoanelor juridice. Acest lucru ar întări puterea de control a Gărzii Naționale de Mediu și s-ar putea verifica mult mai clar cât s-a autorizat să se recolteze și cât s-a recoltat de fapt. Am auzit că există primari care dau acorduri de recoltare pe terenuri care sunt pășuni, ca să valideze vânzările unora dintre acești braconieri, în condițiile în care pe acele terenuri nu au cum să existe vreodată astfel de ciuperci rare“, a spus Laurențiu Alexandru Păștinaru.

În acest sens, în urmă cu mai mulți ani, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a pus în dezbatere publică un Ordin care aproba instrucțiunile privind recoltarea și achiziționarea produselor nelemnoase specifice fondului forestier național și care stabilea modul de organizare a recoltării și achiziției acestor produse, dar nu a parcurs etapele necesare aprobării finale, fiind încă la Parlament.

Conform Ordinului 410/2008, persoanele fizice sau juridice care doresc să recolteze trufe trebuie să obțină autorizație de recoltare de la Agenția județeană pentru Protecția Mediului, aflată în coordonarea ANPM și în subordinea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor. Documentul, care prevede exact cantitatea care poate fi recoltată, speciile și zona de recoltare se obține în baza unui studiu de evaluare a resurselor eliberat de una din instituțiile afiliate Academiei Române, care indică, în baza unor studii de specialitate, ce capacitate de suport are zona respectivă și cât din această capacitate poate fi recoltat.

Când se recoltează astfel de trufe

Conform legii, fiecare tip de trufă are o perioadă specifică pentru colectare, tocmai pentru ca în restul timpului să se poată regenera. Iată câteva exemple:

- **Trufa neagră/Perla neagră** se recoltează în perioada 1 august – 31 decembrie.
- **Trufa de vară** se recoltează în perioada 1 iunie – 15 septembrie.
- **Trufa de toamnă** se recoltează în perioada 1 august – 31 decembrie.
- **Trufa cu spori/trufa usturoiată** se recoltează în perioada 1 septembrie – 1 decembrie.
- **Trufa încrețită** se recoltează în perioada 1 septembrie – 1 decembrie.
- **Trufa de iarnă** se recoltează în perioada 1 decembrie – 31 decembrie.
- **Trufa de primăvară** se recoltează în perioada 15 aprilie – 15 mai.
- **Trufa porcească** se recoltează în perioada 1 iulie – 30 octombrie.

(I.B.)

Corteva Agriscience a găzduit o dezbatere între experți despre rolul inovației în viitorul agriculturii românești

Viitorul agriculturii - modul în care inovația poate modela viitorul agriculturii în Europa
MEDIA CLUB
Ana-Maria Grigore
Corporate Communications Consultant România Corteva Agriscience
Jean Ionescu
Country Leader România și Republica Moldova Corteva Agriscience
Cristina Cionga
Director Adjunct Asociația Producătorilor și Procesatorilor Profesioniști din România (APPR)
CORTEVA

Pe 11 decembrie, compania internațională de știință și tehnologie agricolă Corteva Agriscience a organizat la București o dezbatere și prezentări pentru reprezentanții mass-media, concentrându-se pe rolul inovației în asigurarea securității pentru fermierii români, atât în prezent, cât și în viitor.

În cadrul panelului de discuții, experții în agricultură Jean Ionescu, Country Leader pentru România și Republica Moldova, și Cristina Cionga, director adjunct al Forumului Agricultorilor și Procesatorilor Profesioniști din România (FAPPR), au oferit perspective valoroase despre modul în care inovația sprijină fermierii români să-și asigure sustenabilitatea afacerilor. De asemenea, au analizat tendințele revoluționare care conturează viitorul

agriculturii, oferind o viziune asupra oportunităților care transformă industria.

Jean Ionescu a subliniat importanța inovației în creșterea productivității și a profitabilității:

„Fermierii români au demonstrat o deschidere remarcabilă față de adoptarea inovației, poziționând țara ca o piață care adoptă tehnologii de ultimă generație și le aplică în mod inovator. Prin adoptarea acestor inovații, fermierii nu doar că își ating obiectivele de productivitate, ci contribuie și la practicile agricole durabile, asigurând reziliența pe termen lung și securitatea alimentară. Această mentalitate proactivă evidențiază rolul esențial al inovației în sectorul agricol din România și capacitatea sa de a face față provocărilor actuale și viitoare."

De exemplu, produsele de origine naturală, precum Spinosad, ajută fermierii să răspundă cerințelor consumatorilor, îmbunătățind în același timp sustenabilitatea. Spinosad este un ingredient activ extrem de eficient pentru produsele insecticide, obținut prin fermentarea bacteriei *Saccharopolyspora spinosa*, descoperită inițial în sol. Astăzi, Spinosad rămâne un instrument indispensabil de combatere a dăunătorilor pentru peste 200 de culturi, disponibil atât pentru fermierii convenționali, cât și pentru cei organici din Europa.

Pe lângă produsele de origine naturală, Corteva Biologicals ajută fermierii să navigheze prin condițiile de piață în continuă schimbare și provocările actuale. Soluțiile biologice Corteva oferă fermierilor noi metode pentru a îmbunătăți interacțiunea culturilor cu mediul înconjurător, utilizând mai eficient nutrienții și inputurile, îmbunătățind procesele naturale ale plantelor. Dezvoltate pentru a oferi performanțe previzibile și dovedite, aceste soluții pot completa produsele tradiționale de protecție a plantelor sau, acolo unde sunt etichetate în mod corespunzător, pot fi utilizate individual pentru agricultura ecologică.

„Cu o activitate specifică și direcționată, produsele biologice pot ajuta fermierii să valorifice mai bine practicile și produsele existente, chiar și în scenariile în care utilizează mai puține resurse. Rezultatul este un randament mai bun al investițiilor pentru fermieri și o cantitate mai mare de alimente de înaltă calitate pentru consumatori. De asemenea, acestea permit fermierilor să găsească echilibrul între profitabilitate și sustenabilitatea producției, oferind opțiuni naturale care funcționează eficient alături de practicile existente, reducând consumul, conservând mai mult și îmbunătățind recoltele," a declarat Jean Ionescu.

Experții au subliniat și necesitatea adoptării pe scară largă a soluțiilor tehnologice, precum agricultura de precizie și instrumentele digitale, pentru a maximiza productivitatea culturilor.

Cristina Cionga a punctat: „Agricultura inteligentă, agricultura de precizie transformă viitorul producției alimentare, oferindu-le fermierilor posibilitatea de a valorifica tehnologii de vârf, precum IoT, robotică și GPS, pentru a produce mai mult cu mai puțin. Prin optimizarea utilizării resurselor și creșterea productivității, aceste inovații abordează provocările duble ale hrănirii unei populații globale în creștere și ale protejării planetei, deschizând astfel calea către o revoluție agricolă bazată pe date, care să ducă la reziliența și profitabilitatea afacerilor agricole și la durabilitate de mediu reală, ca bun public furnizat societății."

În plus, experții Corteva Agriscience au prezentat soluții noi din portofoliul companiei. Printre noutăți se numără noul fungicid Queen® cu molecula activă Inatreq™, erbicidele Rexade™ și Tarzec™, precum și hibrizi noi de porumb, floarea-soarelui, soia și rapiță. De asemenea, s-a anunțat că portofoliul Corteva Biologicals va fi extins în 2025 cu produse noi de biocontrol și biostimulanți. Prin aceste produse, Corteva își consolidează poziția de lider în inovațiile agricole.

Eveniment pentru antreprenorii din HoReCa, regiunea Moldova:

Alimentația viitorului la *Plant Based Fest*

Plantele aduc armonie în farfurie. Tot felul de bunătăţi pe bază de plante: brânză tofu, sucuri, dulceţuri de aronia şi multe altele. Asta au putut vedea vizitatorii târgului organizat în perioada 28-30 noiembrie la Iaşi. Plant Based Fest a fost un eveniment unic în regiunea Moldovei şi și-a propus promovarea unui stil de viaţă sănătos, axat pe alimentaţia pe bază de plante, organizat de către Asociația Vegania.

Plant Based Fest Vegania a fost despre a educa și inspira comunitatea să adopte un stil de viață sănătos și sustenabil, prin promovarea alimentației pe bază de plante. Organizatorii și-au propus, prin organizarea acestui eveniment, să crească conștientizarea beneficiilor nutriționale și ecologice ale acestui tip de alimentație, să încurajeze schimbarea pozitivă și să construie la o comunitate unită în jurul valorilor de sănătate, etică și sustenabilitate.

„Sunt încântată să anunț deschiderea Plant Based Fest, cu un eveniment exclusiv dedicat profesioniștilor din HORECA și antreprenorilor din industria alimentară și a sănătății. Plant Based Fest-Alimentația Viitorului este conceput pentru a oferi informații esențiale și conexiuni valoroase în industria alimentației pe bază de plante. Participanții vor avea ocazia să se întâlnească cu expozanți, să descopere produse inovatoare și sustenabile și să interacționeze cu invitați speciali care vor împărtăși perspectivele lor despre trendurile emergente și cum să creșteți în această industrie. Sunt foarte încântată și fericită că am terminat prima sesiune destinată antreprenorilor și persoanelor care sunt interesate să dezvolte o activitate în acest domeniu de Plant Best. Sunt încântată că avem producători de la nivel național și locali, care se află aici special pentru a prezenta publicului ieșean noutățile și inovațiile care sunt în acest domeniu. Acest târg a fost făcut în ideea în care noi să aducem o conștientizare oamenilor că există și altceva decât proteina bazată pe carne, nu trebuie să fii neapărat vegan ca să poți să consumi aceste alimente, iar ca beneficii sunt enorme: în primul

rând sunt sănătoase, ușoare, cu vitamine, au fibre, minerale și vorbesc astfel în calitate de consultant în nutriție. Echilibrul nostru în viață, în carieră, în familie sau în orice pleacă întotdeauna din ceea ce punem în farfurie. Noi, dacă știm, învățăm, ne autoeducăm și ne informăm corect despre alimentele pe care ar trebui să le mâncăm, corpul nostru ajunge în echilibru, mintea este în echilibru, acțiunile noastre sunt în echilibru și cariera noastră este de succes“, a specificat în deschiderea evenimentului Adina Plăcintă, organizatoarea evenimentului Plant Based Fest.

Târgul a fost deschis tuturor categoriilor de vizitatori: vegetarieni, vegani, flexitarieni, cei care țin post și chiar celor care vor să descopere alimentația bazată pe plante, fie că este vorba de mâncăruri complexe sau de salate simple.

Pe durata festivalului, vizitatorii și profesioniștii din industrie au avut ocazia să descopere noi oportunități, să învețe de la experți și să formeze parteneriate strategice. Evenimentul a oferit inspirație pentru toți cei interesați de alimentația pe bază de plante, indiferent de experiența lor anterioară cu acest stil de viață.

Beatrice Alexandra MODIGA

Măsuri de reducere a pierderilor de substanțe nutritive din sol

Realizarea necesarului de substanțe nutritive în sol este tot mai scumpă și mai greoaie încât măsurile de reducere a pierderilor de nutrienți din sol sunt tot mai necesare și obligatorii.
La această problemă se referă și unele recomandări ale Comisiei Europene, care prevăd reducerea acestor pierderi cu cel puțin 50%.

Pierderile pot avea loc prin levigare, eroziune și volatizare

Printre măsurile de reducere a acestor pierderi menționăm:

■ Măsuri de reducere a procesului de eroziune a solului, care în țara noastră se întâlnește pe 6,8 mil. ha (6,4 mil. ha eroziune hidraulică și 0,4 mil. ha eroziune eoliană). Prin procesul de eroziune au loc pierderi de 150 mil. tone sol fertil, cu 1,5 mil. tone humus și 0,5 mil. tone NPK_2. Ca măsuri de prevenire și reducere a acestor pierderi se are în vedere ca pe terenurile în pantă toate lucrările să se efectueze paralel cu curbele de nivel, să se practice sistemul de culturi în fâșii, cu benzi înierbate, sistemul de agroterase și de perdele forestiere de protecție.

■ Nu se vor aplica îngrășăminte pe solul înghețat deoarece sunt spălate la vale, se pierd și poluează.

■ Se vor organiza asolamente bine gândite care să cuprindă în majoritate culturi care protejează solul și care împiedică levigarea, eroziunea și volatizarea nutrienților. Va cuprinde culturi care protejează solul și, în special, graminee și leguminoase perene.

■ La întocmirea sistemului de fertilizare se vor stabili doza de îngrășăminte în funcție de nevoile culturilor, de condițiile climatice, de însușirile solului, fără cantități în plus care pot fi levigate.

■ Momentul de aplicare a îngrășămintelor este foarte important pentru evitarea pierderilor. Se vor aplica în mai multe etape, ținând seama de perioadele critice și perioadele de consum maxim al plantelor, fără surplusuri care se pot pierde. Cele mai mari pierderi se înregistrează la îngrășămintele azotate. Ionul NO_3 nu este fixat în complexul adsorbtiv al solului, el este

ușor luat de plante, dar și ușor levigabil. Cu fiecare 100 mm precipiații, nitrații se deplasează în adâncime cu 25-35 cm.

■ Îngrășămintele cu fosfor și potasiu sunt mai puțin expuse levigării.

■ La aplicarea îngrășămintelor cu azot este indicat să se folosească cele cu solubilitate lentă, cu inhibitori de nitrificare și cele cu eliberare treptată prevăzute cu pelicule semipermeabile de ulei care eliberează nutrienți pe o perioadă îndelungată corespunzător ritmului de consum al plantelor.

■ La aplicarea gunoiului de grajd se va avea în vedere că trebuie încorporat imediat în sol. După 2 zile se înregistrează pierderi de 29%, iar după 7 zile, 51%.

■ La încorporarea îngrășămintelor în sol se va ține seama ca îngrășămintele starter să fie cât mai aproape de sămânța pentru a stimula germinarea și răsărirea, iar celelalte să se găsească sub rând, în adâncime de peste 20 cm pentru a obliga rădăcina să meargă după hrană. Altfel lenevește, rămâne superficială expusă secetei și căderii plantelor.

■ Se vor folosi cât mai multe îngrășăminte organice care asigură îmbunătățirea însușirilor solului și prin descompunerea treptată asigură nutrienți pe întreaga perioadă de vegetație, fără pierderi.

■ Se va urmări menținerea pH-ului solului cât mai aproape de zona neutră (6,8-7,2), când sunt cel mai bine valorificate toate îngrășămintele.

Menținerea solului permanent verde este măsura cea mai sigură de valorificare atât a îngrășămintelor neconsumate de cultura anterioară, cât și a nutrienților formați pe parcursul vegetației, evitând pierderile.

Aplicarea sistemului conservativ de lucrare a solului este măsura cea mai sigură că vor fi evitate atât eroziunea solului cu pierderi de nutrienți, cât și procesul de levigare în adâncime.

Prof. dr. ing. Vasile POPESCU

De ce a crescut populația Sfredelitorului porumbului (*Ostrinia nubilallis*) în țara noastră?

În ultimii ani am avut parte de multe crize care au avut efecte nefaste asupra întregii societăți, inclusiv asupra fermierilor. De fapt, truditorii pământului au fost printre primii care au resimțit efectele acestei crize. Am avut pandemia Covid, apoi războiul din Ucraina și, nu în ultimul rând, seceta excesivă, la care se adaugă creșterea costurilor de producție (îngrășăminte și pesticide scumpe, carburanți scumpi), în timp ce prețurile de valorificare a recoltei au scăzut foarte mult (prețuri în bătaie de joc pentru truda fermierilor). Din păcate, mulți fermieri au ajuns la limita falimentului din cauza acestui cumul de factori. Dacă ne uităm la cultura porumbului, cândva „regina fermelor“, în multe zone din sudul și estul țării anul acesta a fost jale. În ultimii patru ani, trei au fost secetoși, iar „nava amiral“ a fermierilor s-a transformat într-o sursă de pierderi și chiar disperare. La o întâlnire recentă, organizată de USAMV București și FAPPR, în cadrul proiectului SUPPORT, fermierii au spus că la porumb cea mai mare problemă cu care se confruntă este din cauza secetei, motiv pentru care mulți se gândesc să renunțe la această cultură! Singurele excepții au fost în vestul țării, unde a plouat peste medie sau cine are irigații (puțini, ce-i drept!).

Revenind la porumb, în județul Călărași am văzut sole cu porumb care nu au fost recoltate decât parțial. M-am documentat puțin și am aflat cauza. Fermierul nu mai avea bani nici pentru finalizarea campaniei de recoltare, nici măcar să plătească arendele, așa că a lăsat porumbul așa cum este, poate îl va lua din câmp în primăvară... cine știe. Cu un an în urmă am văzut o situație similară la un mic fermier; acesta a recoltat porumbul pe data de 4 aprilie (ce a mai rămas din el). Este drept că sola respectivă nu avea decât două hectare. Dar, revenind la prima situație, suprafețele cu porumb rămase nerecoltate erau de ordinul

***Foto 1-2* – Plante de porumb frânte, datorită atacului larvelor sfredelitorului (*Ostrinia nubilalis*).**

***Foto 3-4* – Porumb nerecoltat, în județul Călărași; fermierul este în criză financiară.**

zecilor de hectare. Acolo unde porumbul a fost recoltat, pe o suprafață de sute de hectare, resturile vegetale (cocenii) nu au fost tocate, practic după ce a trecut combina, fermierul nu a mai făcut nicio lucrare, tot din motive financiare. Posibil ca, din păcate, anul viitor fermierul să dea faliment, terenul fiind luat de alt fermier sau, mai rău, de un fond de investiții. Acestea sunt doar câteva situații pe care le-am văzut eu, cu ochii mei, în sud-estul țării. Bine ar fi fost să fie doar niște cazuri izolate. Din păcate, nu sunt. Mulți fermieri au probleme financiare și nu au mai intrat pe teren, după recoltare, să mai toace resturile vegetale. Așteaptă să vadă ce va fi la anul, dacă vor supraviețui din punct de vedere economic și, dacă vor scăpa de faliment, cel mai probabil vor semăna tot porumb (dacă nu va intra în vigoare directiva care interzice monocultura) sau floarea-soarelui.

Cine câștigă de pe urma acestor situații? Sfredelitorul porumbului (*Ostrinia nubilallis*). Cocenii de porumb sau plantele nerecoltate reprezinte niște „căsuțe“ pentru larvele acestui dăunător. Practic, un loc foarte bun pentru a ierna. Chiar dacă, să zicem, fermierul va recolta, la un moment dat, porumbul din câmp, larvele se vor afla la baza plantei (la cotor), prin urmare, în lipsa unei tocări a resturilor vegetale, nu vor fi deranjate prea mult de trecerea combinei.

Cercetări efectuate în deceniile trecute, în țara noastră, scoteau în evidență faptul că tocarea resturilor vegetale după recoltare și apoi ogorul de toamnă (arătura, făcută de obicei la sfârșit de octombrie sau în luna noiembrie) reduceau populația larvelor de sfredelitor cu cel puțin 90%. Acesta era unul dintre motivele pentru care, în sudul țării, erau, în medie, probleme cu sfredelitorul porumbului, doar o dată la trei ani. În prezent, sistemul de lucrări minime al solului este din ce în ce mai folosit de către fermieri, avantajele fiind evidente (păstrarea apei în sol), dar problema este că insectele, dacă sunt mai puțin deranjate, ne vor face probleme mai mari în anii următori. Iar situațiile pe care vi le-am enumerat mai sus vor duce la o presiune mai mare de infestare în primăvara viitoare. Mai multe larve care nu sunt deranjate de lucrările solului sau de tocarea resturilor vegetale, coroborate cu o iarnă mai blândă, înseamnă mai mulți fluturi sezonul viitor. Iar mai mulți fluturi înseamnă mai multe ouă depuse în lanul de porumb. Sigur că aici mai intervin și condițiile climatice din perioada când sunt depuse ouăle, când eclozează larvele până când acestea intră în plantă. Dar, în cele mai multe cazuri, vremea a ținut cu Sfredelitorul porumbului.

Prin urmare, este un cerc vicios. Din cauza crizei economice mulți fermieri nu pot să toace

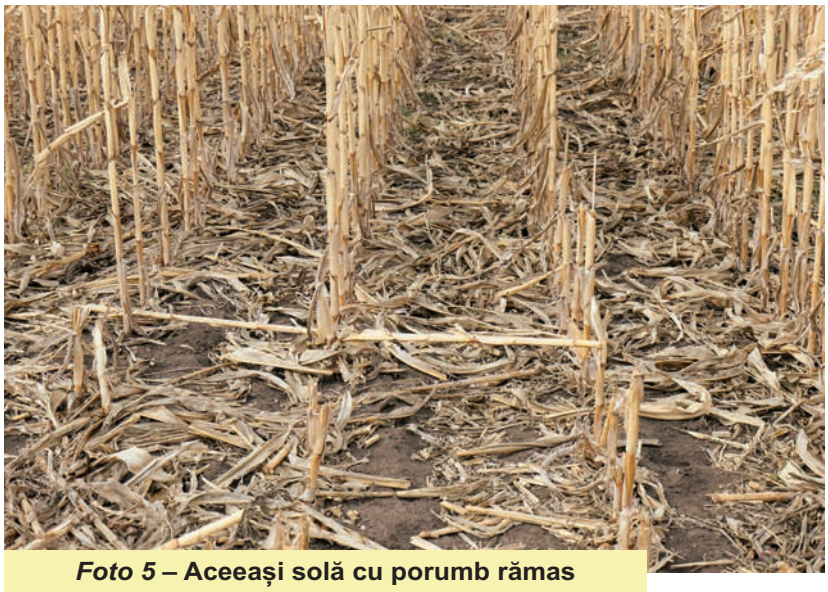

***Foto 5* – Aceeași solă cu porumb rămas nerecoltat, unele plante sunt frânte de la bază**

resturile vegetale de porumb, unii nici măcar să recolteze toate suprafețele, iar dacă își revin financiar, anul următor s-ar putea să aibă un atac mai mare al acestui dăunător. Este drept că probleme pot să aibă și vecinii, care respectă toate verigile tehnologice, fiindcă *Ostrinia nubilalis* este un fluture și zboară, uneori pe distanțe mari.

Există și fermieri fericiți care dispun de sisteme de irigații. Fie sapă puțuri, fie se află într-o zonă unde sistemul național de irigații este funcțional (puține, ce-i drept). Care este cea mai rentabilă cultură la irigat? Evident, porumbul. În multe cazuri, cine are irigații, cultivă porumb după porumb. Și în acest caz „astrele se aliniază“ pentru Sfredelitorul porumbului (*O. nubilalis*). Fermierii au spus că ar respecta rotația culturilor cu mare drag, dar care sunt celelalte culturi la fel de rentabile ca și porumbul? Mai ales că irigațiile costă, nu sunt ieftine, iar noi trebuie să ieșim pe plus.

Este încă o dovadă că Natura nu are nici o treabă cu Economia. Insectele și plantele se ghidează după aceleași legi de zeci și sute de milioane de ani. Trebuie să se hrănească și să se înmulțească pentru a asigura supraviețuirea speciei. Acest lucru se face prin evoluție. **Natura înseamnă Evoluție**! Cine nu reușește acest lucru dispare și apare altă specie. Dar Economia te ajută la Evoluție? Teoretic da, dar practica „ne omoară“.

Dacă nu se pot lua cele mai la îndemână măsuri de control al populației Sfredelitorului porumbului, cum ar fi tocarea cocenilor sau un asolament ca la carte (cu șase culturi sau mai multe), acest lucru înseamnă că am evoluat?

Ceea ce se întâmplă în ultimii ani, faptul că în unele regiuni ale țării vedem atacuri mari de *Ostrinia nubilallis* înseamnă că am evoluat? Nu cumva, din punctul de vedere al Protecției Plantelor, am involuat, din cauza așa-ziselor rațiuni economice? Este o temă de gândire și de dezbatere.

Până atunci, acolo unde fermierii nu și-au mai permis să recolteze porumbul sau să toace cocenii, larvele de sfredelitor au asigurate niște „locuințe” confortabile unde pot să petreacă în tihnă pe tot parcursul sezonului rece, iar în primăvară populația acestei specii o să crească și mai mult. Există o posibilitate ca, dacă anul viitor va fi bun pentru porumb (din punctul de vedere al apei) să fie atacuri foarte mari de *Ostrinia* care să dijmuiască producția și fermierii să fie din nou în pagubă. Iar atacul acestui dăunător vine la pachet și cu cel al bolilor produse de ciupercile patogene din genurile *Fusarium* sau *Aspergillus*, ceea ce înseamnă micotoxine și posibilitatea de a nu valorifica recolta (în cazul depășirii limitei maxime admise a micotoxinelor). Este într-adevăr un cerc vicios din care cu greu văd să fie o ieșire.

Dr. ing. Emil GEORGESCU, INCDA Fundulea

***Foto 6* – Larve de Sfredelitorul porumbului (*Ostrinia nubilalis*) găsite în cocenii de porumb dintr-o cultură de grâu în luna februarie.**

Fungicidul pentru cereale păioase Queen® – ultima inovație pe bază de Inatreq™ active

Corteva Agriscience continuă angajamentul de a oferi fermierilor soluții de ultimă generație pentru protecția culturilor și securizarea producțiilor. Începând cu 2025, Corteva introduce pe piața din România fungicidul QUEEN.

Astfel, compania oferă fermierilor din România acces la o nouă grupă de fungicide numită Picolinamide, reprezentând prima inovație în segmentul cerealelor păioase, după mai bine de 20 de ani.

QUEEN are la bază **Inatreq active**, cea mai nouă moleculă din portofoliu. **Inatreq** este o substanță activă inspirată din natură, fiind rezultată în urma unui proces de fermentație a unei bacterii, fapt ce îi conferă un profil ecotoxic favorabil, precum și performanțe remarcabile. **QUEEN** reprezintă o soluție inovatoare, care schimbă abordarea în protecția culturilor de cereale păioase și stabilește un nou standard în controlul septoriozei.

Septorioza este cel mai păgubitor agent patogen, iar **Inatreq** acționează în toate stadiile de dezvoltare ale acestuia, fiind eficient chiar și în stadul de picnidii, moment în care reduce viabilitatea sporilor, stopează extinderea bolii și reduce rezerva de infecție pentru sezonul următor.

Inatreq acționează într-un loc unic, diferit de alte substanțe active disponibile, fapt ce îi conferă o eficacitate ridicată, precum și un management anti rezistență robust.

QUEEN poate fi aplicat din stadiul de dezvoltare BBCH 39-69 (alungirea paiului până la sfârșitul înfloririi) și poate reprezenta o soluție atât în T1, cât și în T2.

Queen®
Inatreq™ Active
FUNGICID
Tratează-ți cultura ca pe o regină!
• Soluție inovatoare care schimbă abordarea în protecția culturilor de cereale păioase
• Mod de acțiune unic, ce oferă protecție de până la 6 săptămâni, cu un excelent efect preventiv
• Oferă o protecție excelentă în combaterea bolilor foliare și are un efect remarcabil în combaterea Septoria tritici
• Are la bază tehnologia I-Q4™, care îmbunătățește eficacitatea substanțelor active
CORTEVA agriscience
www.corteva.ro

În primul tratament, **QUEEN** poate fi o soluție în cazul unui atac puternic de septorioză, dar poziționarea ideală este în al doilea tratament, pentru a vedea beneficiile maxime ale efectului de lungă durată asupra bolilor precum făinare, rugină galbenă, rugină brună și pătarea reticulară.

Doru ANDREI – Category Marketing Manager Fungicide, Insecticide & SAT Corteva Agriscience RO & MD

La Botoșani

Cooperativa, cea mai la modă formă de organizare în agricultură

Cooperativele agricole joacă un rol-cheie în economia rurală. Acestea sprijină agricultorii să își comercializeze mai bine produsele, obținând prețuri mai bune în schimbul acestora.

Cooperativa agricolă aduce fermierii botoșăneni împreună

Un exemplu de bună practică este Cooperativa Agricolă Bază Siloz Ungureni din județul Botoșani. Această cooperativă a luat ființă în anul 2015, iar la momentul actual însumează 5.500 ha, cu 17 membri fondatori acționari și în jur de 50 de fermieri asociați.

„În decursul celor 10 ani, cooperativa a accesat două proiecte cu fonduri europene, unul de 2,5 milioane de euro pentru partea de depozitare, iar celălalt de 2,7 milioane de euro pentru partea de utilaje agricole. Cooperativa dispune de mai multe utilaje, care pot fi închiriate fermierilor, iar capacitatea unui siloz este de 4.000 de tone, având un total de 12.000 de tone“, ne specifică Bogdan Ignat, directorul Cooperativei Agricole Bază Siloz Ungureni din județul Botoșani.

Ce trebuie să faci pentru a deveni membru

„Trebuie doar ca fermierul să semneze o cerere de adeziune la cooperativă, apoi devine membrul cooperativei. Responsabilitatea principală este ca, până la sfârșitul anului, 52%

din marfa produsă de fermier să fie vândută către cooperativă, în cel mai rău caz este exclus începând cu data de 1 ianuarie, fără penalizare. Ca avantaj enumerăm partea de inputuri; în cadrul cooperativei ele sunt licitate și în momentul acela sunt luate la un preț mai mic. Totodată, membrii cooperativei beneficiază de punctaj maxim pentru accesarea proiectelor europene“, punctează directorul Cooperativei Agricole Bază Siloz Ungureni, Bogdan Ignat.

Cooperativa Agricolă Bază Siloz Ungureni din județul Botoșani a mai primit fonduri europene pentru a-şi face un spaţiu de depozitare în 2016, în valoare de puţin peste 9 milioane de lei (circa 2 mil. euro), arată datele de pe site-ul Agenţiei pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale (AFIR).

Fermierii care fac parte din cooperativă vor putea strânge laolaltă mai multă producţie, care va putea fi valorificată mai bine către traderi sau către procesatori, ne spune directorul cooperativei de la Ungureni.

„Eu sfătuiesc fermierii să se asocieze în cooperative, să depună proiecte pentru a accesa fonduri europene ca să-şi facă spaţii de depozitare şi să profite împreună de asta. (...) Nu este greu să te asociezi dacă ai încredere în ceilalţi. Asocierea este pentru a ne ajuta reciproc, prin cumpărarea inputurilor şi vânzarea recoltei la preţuri mai bune. Se poate, numai să existe voinţă“, a precizat Bogdan Ignat.

El susţine că spaţiile de depozitare sunt în avantajul fermierilor mici să-şi crească vânzările prin păstrarea mărfii pentru a o valorifica la momentul potrivit la preţuri mai bune, iar asocierea îi poate ajuta pe fermierii mici, care au până în 500 de hectare, să se ia bani europeni şi să îşi facă spaţii de depozitare. „Fermierul mare are posibilitatea să facă investiţii singur, pentru că este capitalizat.“

În plus, el crede că sunt necesare cooperative regionale care să acceseze fonduri europene prin noul Plan Naţional Strategic şi să treacă de la investiţii în depozitare la investiţii în procesare.

Bogdan Ignat mai spune că fermierii nu ar trebui să fie descurajaţi de birocraţia din România, susținând că „nimeni nu îţi dă un million de euro fără să te întrebe ce ai făcut cu ei. Există birocraţie, dar banii trebuie justificaţi.“

Beatrice Alexandra MODIGA

Principalele măsuri în vederea stocării utilajelor agricole pe perioada de iarnă

Pentru a le prelungi durata de folosință și a reduce cheltuielile cu reparațiile utilajelor agricole este necesar ca, pe lângă o exploatare și întreținere corecte în timpul lucrului, să se acorde maximum de atenție modului cum sunt stocate aceste utilaje când nu lucrează și în special în perioada de iarnă.

Operațiunea de stocare se efectuează cu scopul de a proteja utilajele agricole împotriva unor factori distructivi ca: razele solare, umiditatea atmosferică, variațiile bruște de temperatură, precipitațiile, praful etc.

Situația cea mai bună ar fi ca utilajele să fie stocate în spații închise (remize, hale, șoproane, barăci), iar în lipsa acestora pot rămâne sub cerul liber, însă locurile alese să fie adăpostite, pe suprafețe mai înalte pe care nu bălțește apa, de dorit betonate sau, cel puțin pavate cu pietriș.

Utilajele mai complexe ar fi de dorit să fie acoperite cu prelate în spațiile respective nu trebuie să fie depozitate cereale, fiind pericol de rozătoare (șoareci, șobolani) care rod instalațiile electrice. Dar nici îngrășăminte sau alte produse chimice care pot provoca fenomenul de coroziune.

În mod preventiv, pentru rozătoare trebuie asigurate momeli, capcane.

Ca măsură generală se are în vedere curățirea perfectă a tuturor utilajelor de pământ și resturi vegetale și în special de reziduurile chimice (la mașinile de administrat îngrășăminte și la cele de stropit).

Se folosește jet de apă sau aer sub presiune pentru a îndepărta aceste impurități din cele mai îndepărtate colțuri. Când se folosește apa se are în vedere protejarea instalației electrice.

Stocarea tractoarelor, combinelor și mașinilor autopropulsate

Aici ne vom referi numai la pregătirea motoarelor pentru stocare, deoarece pentru celelalte componente vom prezenta măsurile corespunzătoare când vom vorbi de celelalte utilaje.

Pregătirea motoarelor

■ Se insistă pe curățarea radiatorului care este infundat cu resturi vegetale și praf.

■ Se schimbă uleiul și filtrele sistemului de ungere.

■ Se strâng șuruburile peste tot și se gresează.

■ Se schimbă piesele uzate.

■ Se umple rezervorul cu motorină pentru a preveni condensul.

■ Se scot injectoarele și se păstrează în magazie, iar în orificii se introduc dopuri de lemn.

■ Cu o jumătate de oră înainte de oprirea definitivă a motorului se adaugă ulei în motorină din rezervor pentru a a sigura o peliculă de ulei pe tot traseul instalației de alimentare, inclusiv între cilindri și pistoane.

■ Dacă nu s-a efectuat această operațiune se vor introduce 50-60 g de ulei prin orificiile injectoarelor la fiecare cilindru și se rotește de 10-15 ori arborele cotit, iar la două săptămâni se repetă rotirea.

■ Când în sistemul de răcire nu este antigel, ci apă, aceasta se golește și, dacă este necesar, se curăță crusta depusă.

■ Dacă este antigel, se verifică concentrația acestuia.

■ Bateriile se scot, se curăță bornele și se ung, se păstrează în magazie, având grijă să fie încărcate lunar.

Pregătirea utilajelor agricole pentru stocare

● După ce au fost curățate, se aduc la locul de stocare și se suspendă pe capre special confecționate sau pe suporți de lemn, astfel încât nicio componentă să nu vină în contact cu platforma, să fie ridicată la cel puțin 10 cm de sol.

● Roțile mici cu pneuri se demontează și se păstrează în magazie, iar la cele rămase pe utilaje se reduce presiunea la jumătate. Anvelopele se vopsesc în alb pentru a reflecta razele soarelui și a evita îmbătrânirea cauciucului.

● Porțiunile cu vopsea deteriorată se curăță, se dau cu grund și se vopsesc.

● Suprafețele vopsite se ung cu un strat de ulei ars sau vasilină.

● Se verifică și se înlocuiesc piesele uzate.

● Se strâng șuruburile la toate îmbinările.

● Se gresează toate articulațiile.

● Curelele se scot, se protejează cu lapte de var sau cu talc și se păstrează agățate de perete.

● Lanțurile și axele cardanice se scot, se degresează și se păstrează în vase cu motorină.

● Cilindrii și instalațiile hidraulice se verifică să nu fie sub presiune.

● Se curăță și se verifică lagărele și rulmenții.

● Geamurile se spală, se ung cu vasilină, peste care se lipesc foi de ziare.

● Manometrele se demontează și se păstrează în magazie în poziția verticală.

● Furtunurile hidraulice și cilindrii de forță se demontează, se curăță și se păstrează în magazii etichetate.

● Cuțitele de combine și de cositori se demontează, se curăță, se ung și se păstrează fiecare între două scânduri.

● La combine se demontează hederul pentru a se curăța bine toate componentele.

● La mașinile de stropit se spală foarte bine toate componentele pentru a îndepărta chimicalele, inclusiv din pompe, după care se introduce antigel.

● Duzele se demontează și se păstrează în magazie.

● Periodic se controlează modul cum se păstrează utilajele stocate, se iau măsuri de îndepărtarea zăpezii și a apei colectate pe anumite componente.

Prof. dr. ing. Vasile POPESCU

COOL: Nu toți tinerii stau pe rețelele sociale, îi găsim și în ferme

Laurenţiu Hîrtopanu are doar 19 ani, este din Stolniceni-Prăjescu, județul Iași, și poate fi deja un exemplu demn de urmat pentru generaţia sa, pentru tinerii dornici să-și coordoneze propriile afaceri. Acesta a absolvit Colegiul Național „Mihail Sadoveanu“ din Paşcani, profil real, iar în prezent este student la USV Iași, specializarea Zootehnie. Tânărul ieșean a crescut în ferma familiei, pentru că tatăl său se ocupă, de două decenii, de creşterea animalelor, iar în prezent doar cu multă pasiune administrează un efectiv de cca 150 de vaci de rasă și în jur de 100 ha teren arabil și 30 ha de pășune.

Genetică de TOP

„Părinții mei au început în anul 2000 cu câteva vaci și hectare de teren arabil, ocupându-se mai mult cu prestări servicii. Ușor ușor ne-am dezvoltat, am ajuns să ameliorăm o genetică a animalelor destul de bună și să ne dezvoltăm pe plan productiv. În prezent, avem un efectiv de aproximativ 150 de capete de animale, din care 80% rasa Holstein Friza, 15% Bălțata românească și 5% Bruna elvețiană. În ultimii 18 ani, familia mea a investit în genetică pentru a putea ajunge la performanțe, iar pentru a reuși să hrănim acest efectiv avem în jur de 100 ha arabil și 30 ha de pășune, destinată în principal pentru tineret. Folosind niște rații furajere bine configurate, ajungem și la anumite performanțe în rândul vacilor“, a specificat Laurențiu.

Cine dă prețul corect?

Tânărul ieșean ne spune că este foarte pasionat de acest domeniu și implicit îi place ca totul să fie cât mai bine pus la punct, cu cât mai multe automatizări pentru a rezuma totul la o fermă de familie.

„Ca orice fermier, nu doar tânăr fermier, aș spune că avem nevoie de niște prețuri corecte față de munca depusă, nu avem nevoie de ajutoare de la stat, dar ar trebui regândit acest sistem. Noi, fermierii, muncim un an de zile pentru a reuși să vindem ceva și să producem, dar și să avem cel mai mic profit din tot lanțul de producție, iar dacă produsul de bază nu este de calitate, automat nici produsul finit nu o să fie ceea ce ne dorim.“

Fondurile europene, ajutor pentru dezvoltarea fermei

Accesarea de fonduri europene nu este străină familiei Hîrtopanul.

„Am accesat prin GAL Codrii Pașcani un singur proiect cu o co-finanțare de 50% în anul 2018, unde am achiziționat trei remorci, una tehnologică, una de împrăștiat gunoiul și alta de adunat furaje verzi, cu care pregătim silozurile ierboase la animale“, mai punctează tânărul fermier.

Nu uitați, oamenii au nevoie de hrană!

Laurențiu trage și un semnal de alarmă în rândul generației sale.

„Dacă există pasiune, îndrum toți tinerii să-și încerce drumul în acest domeniu agricultură/zootehnie. Este o meserie foarte frumoasă, cu urcușuri și coborâșuri, cu foarte multe greutăți întâlnite de zi cu zi, de la birocrație la munca practică, dar dacă vor face cu drag asta, cred că o să reușească să aibă o afacere de succes. Să nu se demoralizeze; oricât de greu ar fi să continue, oamenii vor avea nevoie de hrană. Fermierii nu pot dispărea, cândva o să vină și dreptatea noastră“, încheie Laurenţiu Hîrtopanu, fermier din județul Iași.

Beatrice Alexandra MODIGA

De la concept la realitate:

Ferma 7 Dubina este unicul producător de ouă ecologice din Regiunea de Nord-Est a României

Revista *Lumea Satului* vă prezintă o exclusivitate în agribusiness-ul românesc – singura fermă BIO de găini ouătoare din Regiunea Moldovei, la Botoșani. În comuna Ungureni, doi tineri curajoși au investit cu ajutorul fondurilor europene peste 2,6 milioane de euro într-o fermă BIO de găini ouătoare, rasa Isa Brown. Producția zilnică este de 6.000 de ouă.

Familia Bărdăuș a pornit la drum cu intenția de a construi un sistem de agricultură ecologică complet integrat, care să garanteze calitate la fiecare pas, cu scopul de a oferi produse ecologice și sănătoase pentru clienți, având angajamentul de a respecta mereu mediul de lucru.

Pornind de la doar 50 de hectare, Vladimir și Mara, doi tineri antreprenori din Ungureni, Botoșani, au reușit să extindă până în prezent terenurile certificate ecologic la 120 de hectare și să construiască de la zero o fermă unde cresc 8.000 de găini ouătoare, pe care le hrănesc doar cu furaje certificate ecologic, provenite din terenurile proprii.

Fiecare găină dispune în fermă de o suprafață de 4 mp de teren înierbat, iar halele de creștere, unde găinile dorm sau stau în

perioadele de vreme rea, sunt concepute să ofere câte 1 mp pentru fiecare 4 găini.

De Mărțișor, primul ou în fermă

Astfel, ouăle produse la Ferma 7 Dubina provin de la găini ce trăiesc mai liber decât în curtea bunicilor și primesc mâncare fără substanțe chimice, pentru a produce ouă cât mai sănătoase pentru clienții.

„Ne aflăm într-o fermă realizată prin fonduri europene, dezvoltată începând cu anul 2017, investiție finalizată în anul 2023. Găinile noastre sunt crescute de la vârsta de 1 zi; am început în luna octombrie 2023, iar în luna martie anul acesta am obținut primul ou. În momentul de față producem aproximativ 6.000 de ouă/zi, rasa Isa Brown. Avem un efectiv de 8.000 de păsări, în acest moment. Păsările noastre sunt crescute în trei hale de producție, fiecare hală are o suprafață interioară de 500 mp și suprafața de creștere exterioară de cca 1 hectar“, ne specifică administratorul Fermei7Dubina, Vladimir Bărdăuș, singurul producător de ouă ecologice din Regiunea Moldovei.

Conceptul acestei ferme a fost de a aduce în Regiunea de Nord Est ouă ecologice, la un preț mai accesebil.

„Noi nu am reușit să ajungem în supermarketuri, livrăm în momentul de față în Iași, Botoșani și Suceava, în câteva magazine certificate ecologic, magazine care pot vinde produsele noastre cu codul 0, așa cum trebuie marcat în sistemul ecologic. Nu vindem toată capacitatea în sistem ecologic, multe ouă le vindem în sistem convențional, la un preț mult sub cel de producție“, mai punctează Vladim.

Investiția a fost făcută prin fonduri europene, undeva la 2,6 milioane de euro, cu tot cu TVA.

„Am primit o finanțare de 90% din componenta fără TVA, pentru partea de producție, 50% pentru partea de comercializare, astfel am făcut un magazin la poarta fermei. Ne-am achiziționat două mașini de transport frigorific, în așa fel încât să trasportăm ouăle către toți colaboratorii noștri, în condiții optime“, adaugă crescătorul din Ungureni.

Investiție în bunăstarea păsărilor pentru ouă sănătoase și ecologice

La Ferma 7 Dubina s-a creat un mediu natural și sigur pentru găini, iar acest lucru se reflectă în calitatea ouălor pe care le produc. Grădinile fermei sunt amenajate cu grijă, ținând cont de sezon și condițiile meteorologice, pentru a asigura un confort maxim păsărilor, indiferent de vreme.

Ouă ecologice, de la găini fericite

Găinile de la Ferma 7 Dubina sunt crescute în aer liber, cu acces la spațiu generos, hrană organică și aer curat. Nu se folosesc niciun fel de aditivi chimici sau antibiotice, iar hrana pe care o primesc este naturală și locală. În timpul verii, găinile se bucură de soare și libertatea de a căuta hrană naturală în grădină, inclusiv insecte și plante, ceea ce îmbunătățește calitatea ouălor.

Grădina de iarnă – refugiu natural pentru găini

Chiar și iarna, păsările beneficiază de un refugiu protejat, unde pot să se miște liber, să scurme și să exploreze mediul înconjurător, într-un spațiu adaptat nevoilor lor. Grădina de iarnă le oferă un adăpost confortabil, cu acces la aer proaspăt și soare, protejându-le de frig, dar permițându-le să rămână active și sănătoase.

Grădina de vară – libertatea mișcării în aer liber

În sezonul cald, găinile se simt confortabil în aer liber, unde au libertatea de a se hrăni din semințe, fructe și insecte și de a interacționa cu mediul înconjurător. Acest stil de viață activ nu doar că îmbunătățește bunăstarea lor, dar contribuie și la producerea unor ouă ecologice de înaltă calitate.

Hrană naturală pentru ouă ecologice de top

Grija pentru găini se reflectă și în alimentația lor. Acestea primesc hrană naturală, locală și sănătoasă, care le furnizează toți nutrienții necesari pentru a

produce ouă de cea mai bună calitate. De asemenea, accesul constant la apă curată și proaspătă este esențial pentru menținerea sănătății lor și a unei producții constante de ouă.

Condiții pentru agricultura ecologică – cum se obține certificarea bio?

Pentru a putea comercializa produse sub eticheta bio, organic sau ecologic, ai nevoie de o certificare eco. Acest lucru presupune parcurgerea unui proces strict care trebuie urmat întocmai de către producători și care se desfășoară pe o anumită perioadă de timp. Pe durata acestui proces, agricultorii trebuie să respecte cu strictețe regulile stabilite în legislația națională și internațională.

După efectuarea controalelor de către organismele de inspecție și certificare, producătorii care au respectat regulile primesc certificatul de producție ecologică, putând să-și eticheteze produsele cu sigla specifică acestora.

Alimentele organice certificate sunt cultivate și procesate în conformitate cu reglementările legale, care vizează, printre altele, și calitatea solului, practicile de creștere a animalelor, controlul dăunătorilor și al buruienilor și utilizarea aditivilor.

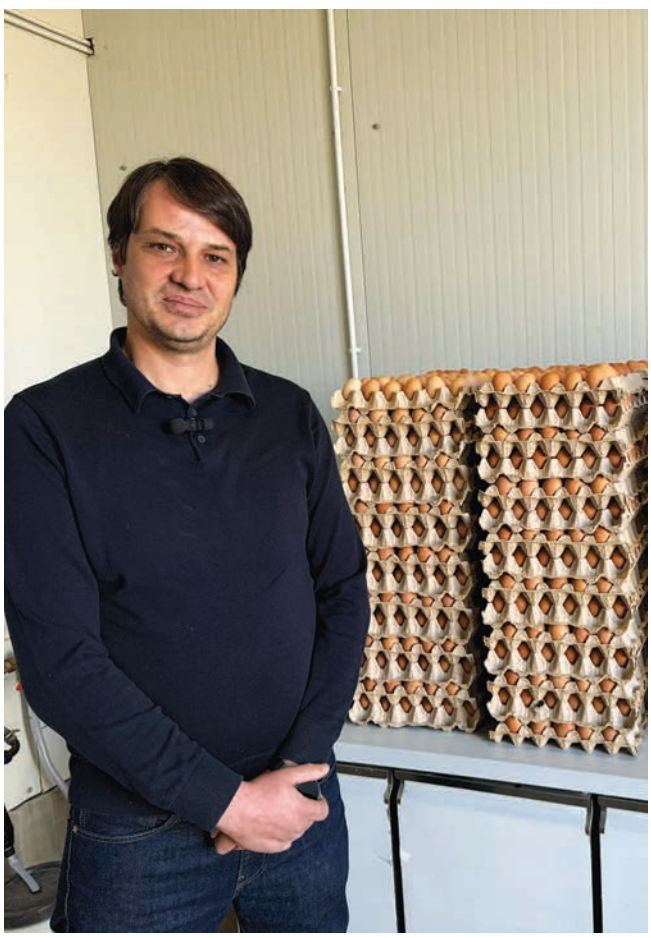

Producătorii de produse ecologice se bazează pe substanțe naturale și pe metode agricole fizice, mecanice sau biologice în cea mai mare măsură posibilă.

Beatrice Alexandra MODIGA

ZenLife – singura fabrică de fructe și legume deshidratate

ZenLife este singura fabrică de produse deshidratate din România certificată BIO, având implementate standarde internaționale de siguranță și calitate. Ce îi face diferiți? Filosofia lor se bazează pe susținerea agriculturii locale și pe respectul față de mediul înconjurător. Managerii fabricii colaborează îndeaproape cu fermieri români pentru a obține cele mai bune materii prime, provenite din surse controlate și sustenabile. Astfel, produsele lor sunt rezultatul unei munci dedicate, de la sămânță la ambalare. Fiecare fruct sau legumă care ajunge pe mesele consumatorilor trece printr-un proces atent monitorizat pentru a-și păstra valorile nutritive și gustul autentic, ne specifică Georgia Diaconu, manager de imagine al brandului ZenLife.

Tehnologie inovativă, brevetată numărul 1 mondial

„Suntem singura fabrică de fructe și legume deshidratate din România, care folosește o tehnologie inovativă, brevetată numărul 1 mondial de către un inginer român, păstrând toate calitățile nutritive ale produselor deshidratate și reușind cu această tehnologie inovativă să punem pe masa românului mâncare de înaltă calitate. Aici mă refer la legume și fructe; vorbim despre acea categorie pe care toată lumea o folosește: rădăcinoase (morcov, țelină, păstârnac, sfeclă), vorbim despre roșii, ardei, gulii, fructe (mere, pere, cireșe, afine), tot ceea ce înseamnă necesarul

de aminoacizi și de fibră pe care fiecare dintre noi avem nevoie să-l consumăm zilnic.“

Colaborare cu Cooperativa Agricolă Vărăști

Fabrica unică se află la Vărăști, la doar 18 km de București, într-un bazin legumicol, unde se regăsește alături de Cooperativa Agricolă Vărăști.

„Cu această cooperativă dezvoltăm acest proiect, care este în interesul producătorilor locali, pentru că noi luăm marfa de la «capul locului», tot ceea ce este mai puțin fățos, ceea ce este ușor deformat, noi dăm plus valoare și îl transformăm în fructe și legume de înaltă calitate. Funcționăm de 7 ani, mai nou ne puteți găsi atât în online, cât și în hipermarketuri, pentru că există deja de aproximativ un an o deschidere a marilor retaileri către produsele noastre, având în vedere că ele economisesc timp și bani consumatorului. Dintr-o pungă de mix de legume deshidratate de 100 de grame se pot face patru porții de ciorbă sau de tocăniță, pentru întreaga familie. Pentru că fructele și legumele deshidratate elimină apa, păstrează toate calitățile nutritive, elimină de asemenea pesticidele din fructe și legume și, mai mult decât atât, în momentul în care ele se hidratează, savoarea este extraordinară“, mai adaugă Georgia Diaconu.

Fabrica are două deshidratoare

„Propriu-zis suntem una dintre cele mai mari fabrici de deshidratare din România, dar aici nu vorbim de cantitate, ci de calitate, având în vedere că toate produsele se deshidratează la temperatură joasă, între 30 și 41 de grade Celsius, păstrându-se toate calitățile nutritive ale produsului și, mai mult decât atât, îmbunătățindu-se, având în vedere că prin analize putem demonstra că 90% din pesticidele care au fost folosite pentru creșterea legumelor și fructelor respective, se pierd prin deshidratare.“

Consumatorii interesați pot găsi astfel de produse pe plan național și internațional, iar în curând urmează să fie prezente și în hipermarketuri la nivel internațional.

„În momentul acesta acoperirea noastră este la nivel național și, bineînțeles, am trimis produsele noastre și peste Ocean acelora care ne-au găsit pe online și cu dor de România au comandat produse autentice românești“, încheie Georgia Diaconu, manager de imagine al brandului ZenLife.

Beatrice Alexandra MODIGA

Cum a transformat o antreprenoare din Mureș pasiunea pentru alimentația vegană într-o afacere de succes

Într-o lume în care din ce în ce mai mulți oameni își îndreaptă atenția spre un stil de viață sănătos și sustenabil, soia a devenit un ingredient de bază și piatra de temelie a afacerii Amaliei Hegyi încă de acum 20 ani, când s-a gândit la un astfel de business.

Amalia Hegyi este antreprenoare din Târgu Mureș și vrea să împărtășească cu noi povestea despre cum a transformat o idee simplă într-o afacere cu suflet. Totul a început cu o dorință: să ofere comunității sale produse vegane de calitate, care să fie gustoase, sănătoase și accesibile. Pe măsură ce a învățat mai multe despre beneficiile unei alimentații pe bază de plante, a știut că soia va juca un rol esențial. Totodată, a observat că pe piața românească producătorii nu au ce să facă cu producția lor, pe care o adună de pe câmpuri. În alte țări sunt foarte dezvoltate produsele din soia și produsele din păstăioase. Astfel, a luat cel mai mic bob de soia și a început să producă astfel de produse. Acest lucru se întâmpla în urmă cu 20 de ani.

„Era prin 2003 când am văzut pentru prima dată un aparat de lapte de soia. Era pe rafturile unui magazin din Austria. Doream din tot sufletul să îl avem! L-am luat. Costa în jur de 200 euro, aproape un salariu pe atunci. Era o inovație, o noutate să putem face lapte din soia cu el, nu se cunoștea în România conceptul de lapte vegetal pe atunci. Aveam un vis «nesimțit» cu acest aparat, voiam să îl aibă toți vegetarienii în bucătăria lor, dar era destul de scump. Așa că am început să lucrăm la acest vis, să ne documentăm, să proiectăm, să colaborăm cu specialiști până ce s-a născut

primul aparat Hapax de lapte de soia. În limba greacă Hapax înseamnă «primul»! Am fost primii producători de aparate pentru lapte soia din România“, ne-a relatat antreprenoarea.

Cum a continuat? Odată cu marea forfotă din bucătării, explozia de produse preparate rapid și apariția a feluritelor mâncăruri instant au determinat-o pe Amalia Hegyi să țină pasul cu vremurile în care trăim, dar totuși să mențină nivelul ridicat al mâncării sănătoase, astfel iarăși s-a pus pe treabă.

„Am pus, am luat, am amestecat, am cântărit, am calculat și așa s-a născut laptele praf Hapax, un răspuns alternativ mai rapid al laptelui vegetal. Nu am acceptat oferta pieței de a amesteca în conținut tot feluri de adaosuri, zahăr sau alte făinuri. NU! Laptele praf HAPAX este curat! NU are E-uri, NU are zahăr, NU are adaosuri. Este primul lapte praf din Europa care este produs la standarde ridicate! Vegan Harmony este viziunea noastră, al doilea „copil“ al nostru după Hapax. O armonie plăcută între hrană și viața ta. Suntem convinși că hrana pe bază de plante este medicamentul secolului 21, credem că într-o lume bolnavă generația noastră are nevoie de o reformă a sănătății corecte. Din experiențele zilnice vedem lipsa produselor vegane de pe rafturile magazinelor și din bucătăria oamenilor care doresc să trăiască sănătos“, mai specifică Amalia Hegyi, antreprenoarea din Mureș.

Vegan Harmony oferă tofu produs chiar în România

Cu o gamă variată de produse vegane de calitate, Vegan Harmony susține un stil de viață etic și o alimentație pe bază de plante.

„În județul Mureș avem fabrica și producem multe alimente vegane din bobul de soia. Punem la dispoziția consumatorilor peste 15 feluri de produse, inclusiv 7 tipuri de tofu, dar și carnea vegetală, iaurtul de soia, crema, chiar și dulciurile pe care le producem sunt din proteină din soia“, a mai punctat aceasta.

Antreprenoarea a accesat și un proiect scos de către AFIR, prin care ajută producătorii români să producă ceva în mediul rural.

„Eu am câștigat acest proiect cu ideea să produc proteaginoase din bobul de soia, mazăre, fasole. Cum m-a ajutat acest proiect? M-a ajutat și nu m-a ajutat, totodată, pentru că,

fiind un proiect mare, probabil nu am fost nici pregătită. În acest moment sunt la mijlocul proiectului, achiziționăm aparatură, deci noi primim bani pentru a achiziționa aparatura; este cu o contribuție de 50% din partea noastră și 50% primim de la Uniunea Europeană, respectiv suma de 1.600.000 de euro. Însă foarte serios vă spun: dacă acum ar trebui să-l accesez, nu l-aș mai accesa, pentru că între timp aparaturile s-au scumpit, taxele au crescut și ajung undeva la 75% contribuție proprie“, a conchis Amalia Hegyi, producător local de produse vegane din Târgu Mureș.

Beatrice Alexandra MODIGA

Lucca – bijuteria Toscanei

Lucca este un oraş cu 81.862 de locuitori din regiunea Toscana, Italia, fiind de asemenea capitala provinciei cu acelaşi nume. Istoria orașului Lucca merge până în timpurile etruscilor și ale Romei Antice. Perioada de aur a orașului a fost în era gotică de dinaintea Renașterii, Lucca posedând încă multe monumente din acea perioadă.

Regiune situată în valea râului Serchio, a fost foarte devreme ocupată de aşezări umane. Localitatea a cunoscut un important moment istoric în anul ’56 înainte de Hristos, când s-au întâlnit aici Cezar, Pompei şi Cressus, pentru a-şi reînnoi triumviratul, care, de fapt, abia a mai durat aproape un an.

Din amintirile medievale ale oraşului rămân drept mărturie grăitoare Catedrala „Sf. Martin“, Biserica „Sf. Mihai“ şi Bazilica „Sf. Fredian“.

Zona de cea mai mare importanță este orașul vechi și este încercuit de zidurile cetății. Orășelul are 9 porți de intrare (Porta Santa Maria, Porta San Jacopo alla Tomba, Porta Elisa (dedicată Elisei Baciochi), Porta San Pietro, Porta Sant’Anna, Portta Vitorria Emanuelo, Porto San Donato, Porto San Geriaso, Portone dei Borghi.

Liniștit, civilizat, înconjurat de ziduri umbrite de pomi, orașul Lucca de azi este un amalgam atractiv de piețe, bisericuțe, muzee, galerii de artă și străzi pietruite.

Principala atracție a turiștilor și a localnicilor este în Viareggio pe coastă, unde există mai multe restaurante, pizzerii și puburi. Acolo se găsesc restaurante cu tot feluri de meniuri de la cele europene până la cele africane și chinezești.

Pe lângă Viareggio, atracție face și Piazza San Michelle, unde există supermarketuri, parcuri de copii, acolo unde primăvara vine circul, vara se deschide un părculeț de distracții gen „Luna Parc“ și iarna, un patinoar.

În comparație de Firenze și Siena, viața de noapte este liniștită, deși lângă intrarea sudică a orașului se află un club de noapte.

Nopțile aici sunt cu tematică, împărțite pe criterii de vârstă, majoritatea grupurilor fiind formate din adolescenți.

Beatrice Alexandra MODIGA

Amintiri de sub cristalul lunii din Istanbul (I)

Colind azi prin magnificul fost Constantinopol, pe drumurile bătătorite de sultani altădat', cel mai mare oraș din Europa și locul cinci al preferințelor turiștilor din întreaga lume astăzi. Fostul Bizanț din Antichitate, fondat în 657 î.Hr. de coloniștii megarieni din Grecia, a luat denumirea de Istanbul în anul 1930.

Hagia Sofia

Mă descalț de sandale și le așez într-unul dintre sertarele din dreapta intrării unde toată lumea, după obicei, face la fel. Din arșița de afară, deodată tălpile-mi sunt cuprinse de o răcoare nebănuită, iar mai apoi întreg corpul, probabil că marmura proconeziană extrasă din Marea Marmara, dar și marmura antică verde extrasă din Tesalia dau acest real sentiment. Uit că este vară afară și intru în toamna încăperii Hagia Sofia, Catedrala Patriarhală a capitalei Constantinopolului, construită în anul 537 de Împăratul Iustinian, cea mai mare biserică creștină din Imperiul Bizantin, moschee după căderea Constantinopolului, muzeu, apoi iar

moschee. Merg spre centru, printre stâlpii de marmură și mozaicuri, în dreptul cupolei suspendate complet, pe covorul imens, de culoare verde, pictat imaginar pe alocuri de luminile candelabrelor ce se proptesc ca niște licurici.

Având un destin tumultos, Hagia Sofia, cea mai mare catedrală timp de 1.000 de ani, a fost mai întâi biserică dedicată Sfintei Înțelepciuni, Logos, a doua persoană a Trinității, apoi a fost convertită la moschee, iar clopotele ce băteau pentru chemarea la rugăciune și altarul i-au fost scoase și înlocuite cu minarete, mihrab, ce indică direcția pentru rugă, luând naștere nuanțele islamice. Ferestrele de jur-împrejurul cupolei stau ca la un consiliu de familie, fiecare decide unde să aducă lumina divinității, pe ce chip să-și pună atingerea mâinilor. Las „frunzele toamnei“ în urma mea…

Prin ***Piața Sultanahmet*** mă strecor printre motanii ce-și tolănesc spatele pe cimentul cald, loc ce în trecut, în timpul Împăratului Iustinian, era Hipodromul, unde se țineau curse de cai. Se mai regăsesc azi, aici, o parte din Coloana Serpentină aparținând Trepiedului de la Delphi și Obeliscul Theodosius adus din Egipt în anul 390. Soarele se ascunde printre nori când îmi ridic ochii înspre vârful Obeliscului ce-mi pare un creion ce scrie și acum în cer istoria prezentului, mirarea oamenilor despre aceste monumente ce nu pier odată cu trecerea timpului, ci renasc prin admirația oricărui trecător ce-și închipuie episoade din vremea Împăratului Constantin.

Construită în jurul anilor 1600, în timpul domniei lui Ahmed I. Kulliye***, Moscheea Sultan Ahmed***, denumită și Moscheea Albastră, păstrează arhitectura islamică și elementele bizantine, impunându-se prin cele 6 minarete, cinci cupole principale și alte opt secundare. O unicitate aparte este data de plăcile de ceramică, pe care sunt pictate manual în jur de 50 de modele de lalele, fructe și chiparoși. Ferestrele aduse de la Veneția trăiesc în armonie cu întreaga culoare dimprejur, dar și cu versetele din Coran atent pictate pe albastrul cerului pătruns înăuntru în semn de reunoștință pentru plecăciunile tuturor ce se roagă neîncetat. Pe acest covor a călcat și Papa Benedict al XVI-lea, în anul 2006, eveniment destul de rar de acest gen în cultura islamică.

Palatul Topkapî

Intru prin poarta protejată de cele două turnuri, la Palatul Topkapi, construcție comandată de Sultanul Mehmed al II-lea, fostă reședință a sultanilor otomani timp de 400 de ani, din jurul anilor 1400-1800. Mă plimb aievea, printre falnicii copaci, simțind mirosul de levănțică plantat pe marginile aleilor, prin cele patru curți în care se află, printre altele, Monetăria Imperială, fântâni arteziene, bucătării, un fost spital, grajduri imperiale, colecții de porțelanuri, Palatul Interior, Poarta Felicității, Camera Audienței, Galeria de portrete, Biblioteca Enderun, Curtea Reginei Mame. Au locuit aici chiar și 4.000 de persoane laolaltă, gardieni, medici, slujnice, sultani… Acum „locuiesc“ turiștii însetați de cunoaștere. La expoziția de arme am zărit și sabia din oțel de Toledo, cu mâner din argint, împodobit cu stema Moldovei, a lui Ștefan cel Mare, primită din partea Papei Sixt al VI-lea după bătălia de la Vaslui din anul 1475, luptă în care a avut loc cea mai mare înfrângere a islamului în fața unei armate creștine.

În următoarea parte ne vom strecura împreună printre aleile ***Palatului Dolmabahce,*** aglomerata ***Piață Taksim*** și vom admira frumusețea dintre valurile fermecate ale ***Bosforului*** .

Aurora GRIGORE

Mănăstirea Moldovița, aerul speranței din tumultul vieții

Mănăstirea Moldovița este unul dintre trandafirii ce-și împrăștie parfumul duhovnicesc pe meleagurile bucovinene, precum frunzele transformate de anotimpuri în adevărate cuvinte ce adăpostesc substraturi ale vieții, așa pătrund acum tandru în amintirile trecutului bătătorind gândurile acestei mame a creștinismului din comuna Vatra Moldoviței, Suceava.

Capitolul de început al Mănăstirii Moldovița se pare că a fost în vremea voievozilor Mușatini, Alexandru cel Bun o amintește la un moment dat prin anii 1400 ca fiind „noua zidită". Situată la marginea munților dintre Moldova și Transilvania, lăcașul de cult probabil a servit și ca ocrotitoare a graniței, fiindcă aici au fost descoperite urme ale zidurilor fortificate. Vechea mănăstire ce se află în vecinătatea râului Ciumarnei a fost ruinată spre sfârșitul secolului al XV-lea în urma unei alunecări de teren, frânturi din aceasta le regăsim foarte aproape de mănăstirea de azi și ne arată proiectul original ce fusese realizat în formă de treflă.

În anul 1532 domnitorul Moldovei, Petru Rareș, nu a vrut să fie lăsat uitării acest lăcaș și a construit biserica prezentă păstrând hramul „Bunei Vestiri". De jur-împrejur au fost ridicate ziduri și înalte turnuri, creând aspectul unei cetăți. Piatra a fost luată de la poalele muntelui de la Vamă și de lângă râul Moldovița din proximitate. După urmele rămase se presupune că aici au fost și locuri de viețuire, în continuarea bazei acestora episcopul Efrem de Rădăuți ridicând la începutul anilor 1600 casa egumenească, unde a conservat obiectele de preț și a orânduit totodată școala de copiști și miniaturiști.

Evenimente notabile au avut loc aici la mănăstire, de la misiuni diplomatice, plată a taxelor pentru negustori până la așezarea pe tron a domnitorilor Moldovei, Ștefan Tomșa și Miron Barnovschi la începutul anilor 1600.

Arhitectura Mănăstirii Moldovița se remarcă prin prezența liniilor verticale și căutarea echilibrului ce scot în evidență elementele ale artei gotice, iar faimoasele picturi reliefează remarcabil arta bizantină, ducând astfel mai departe modelul arhitectural solidificat încă din vremea lui Ștefan cel Mare. Dimensiunile grandioase, aspectul înalt cu forme armonioase sunt amprente ale ctitorului Petru Rareș, iar părțile componente ale goticului târziu transilvănean, colțurile clădirilor, marginile ferestrelor și ale ușilor ca niște broderii cusute, aduc aminte de meșterii pietrari din zona Ardealului. Îndemânarea meseriașilor pietrari o vedem și prin pisaniile în piatră ale căror inscripții cu litere chirilice sunt modelate atât de precis, cu apăsări bine determinate.

Încă de la intrarea ce te întâmpină ca o scenă monumentală către pronaos te cuprind negreșit cu brațele deschise picturile ce vor să-ți acapareze inima și sufletul ducându-te mai aproape de Maica Domnului, de Sfinți, de lumina cea adevărată ce se propagă dinspre ferestre către toate părțile componente, bolți, arcuri ori alte figuri emblematice, gata să îți ofere clipe pline de liniște și speranță.

În interiorul mănăstirii regăsim mormântul episcopului Rădăuților, Efrem, fost stareț al lăcașului de cult, ce a fost îngropat în acest loc în anul 1619.

Pictura de la interior a mănăstirii este mărturia vie a măiestriei unui extraordinar creator al școlii de zugravi moldoveni din acel timp. Aceasta a fot realizată la cinci ani după ridicarea mănăstirii și repictată în secolul al XVII-lea cu aceleași culori. Iisus Pantocratorul alături de apostoli și prooroci, Maica Domnului cu Iisus în brațe înconjurați de îngeri și Ioachim și Ana, Iisus pe cruce, portretul lui Petru Rareș lângă copii și doamna Elena sunt, printre altele, compoziții cu adevărat impresionante ce manifestă viața și sentimentele trăirilor interioare ale personajelor prin expresivitatea privirii lor, a veșmintelor și a cadrului în care sunt surprinse.

Mănăstirea Moldovița se remarcă și prin păstrarea cu sfințenie a unor mobiliere sculptate în lemn realizate în perioada imediată finalizării construcției. Astfel, jiltul domnesc este probabil cel mai de preț obiect, de mari dimensiuni, ornamentat cu stema Moldovei, mai exact bourul ce poartă o cruce sau o stea în frunte, realizat special pentru domnitor.

Dintre atâtea forme, culori, suflete ce rabdă și se roagă îndelung pentru păstrarea unui fragment al istoriei noastre și a vieții monahale, singurul lucru mai dificil pentru un pelerin este să-și îndrepte pașii către lumea din afara acestei realități pașnice, dar aerul speranței ce te mână este tot acela care te va aduce într-un moment al vieții, înapoi aici, la Mănăstirea Moldovița.

Aurora GRIGORE

Cum a fost modificat Ghidul de finanțare pentru *Programul Casa Verde Fotovoltaice 2023*

Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor, Mircea Fechet a semnat, pe 14 ianuarie, proiectul de modificare a Ghidului de finanțare pentru Programul Casa Verde Fotovoltaice 2023, pentru a veni în sprijinul cetățenilor care beneficiază de acest program. Proiectul propune prelungirea perioadei de implementare a proiectelor începute în 2023, având în vedere dificultățile întâmpinate de beneficiari în obținerea certificatelor de racordare. Aceste întârzieri sunt cauzate, în principal, de perioada lungă necesară emiterii certificatelor de către distribuitorii de energie și de livrarea întârziată a contoarelor cu dublu sens, care, în unele cazuri, pot dura câteva luni. Ordinul vizează două situații, a subliniat ministrul Mircea Fechet: „Prima dintre ele se referă la cei care și-au instalat panourile fotovoltaice, au fost beneficiari, dar care încă nu au obținut certificatul de racordare. Sunt unii distribuitori de energie care întârzie nepermis de mult cu eliberarea acestui certificat și, în lipsa acestuia, nu putem deconta finanțarea, iar firma care a montat panourile fotovoltaice nu-și poate recupera investiția. A doua categorie este cea legată de acei beneficiari care au dat peste un instalator «țepar», care nu s-a prezentat să instaleze panourile până la finalul lunii decembrie 2024. Pentru acei români care au avut ghinionul să colaboreze cu astfel de «țepari», am decis ca prin acest ordin să le mai acordăm încă 6 luni, timp în care pot schimba instalatorul. Primim foarte multe sesizări la minister și ne vom asigura că astfel de instalatori neserioși nu vor mai avea acces la programe de finanțare din AFM, din Ministerul Mediului, în viitor.“

Prin aceste modificări, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și Administrația Fondului pentru Mediu își propun să remedieze blocajele din cadrul programului și să protejeze interesele beneficiarilor, asigurând finalizarea proiectelor în condiții optime.

Astfel, modificările propuse includ:

- extinderea duratei de implementare a proiectelor la 18 luni pentru beneficiarii care fac dovada solicitării certificatului de racordare în termenul inițial de 12 luni;
- flexibilizarea condițiilor privind instalatorii, prin permiterea schimbării instalatorului pentru a doua oară, după aprobarea proiectului;
- prelungirea termenului de implementare la 6 luni pentru beneficiarii care au selectat un alt instalator ulterior aprobării proiectului.

Sursa: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

agroBUSINESS
România

Anul XVI, nr. 1 (349) • 1 – 31 ianuarie 2025

Revista Lumea Satului
Lumea afacerilor tale

Suplimentul agroBUSINESS

Lumea Satului TV
Emisiunea
Din lumea satului

Difuzată pe postul național AGROTV

www.lumeasatului.ro www.agro-business.ro www.tv.lumeasatului.ro

DIN SUMAR

PwC: Pentru companii, taxele și bugetul vor fi principala preocupare a anului 46-48

Prețurile s-au dublat în cinci ani ... Vânzările de tractoare, în cădere liberă, inclusiv în România 49-51

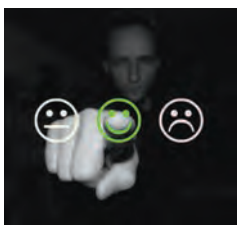

Cum câștigi loialitatea clienților în 2025 52-53

EY Consumer Index România 2024: Presiunile financiare ale românilor au redefinit prioritățile lor de consum 56-58

De ce crește prețul aurului? 59-61

„Brand de țară“ culinar: Burgerul de urs poate deveni destinație turistică 62-63

Evoluţii pe piaţa de capital 64-65

agroBUSINESS România

Dacă ți-a plăcut, contactează-ne pentru abonament!

Editor general: Ion BANU – 0744.68.25.47

Redactor-şef: Bogdan PANȚURU – 0770.69.12.41

Redactor corector: Oana PETRE-DASCĂLU

Redactori: Anca Lăpușneanu, Laura Zmaranda

Colaboratori: Andrei Oprea-Banu, Teofilia Banu, Ion Bogdan, Daniel Botănoiu, Beatrice Modiga

Marketing, abonamente, difuzare:
e-mail: marketing@lumeasatului.ro
Nicuşor Oprea-BANU: – 0752.15.01.46; 0722.27.13.38
e-mail: nopreabanu@yahoo.com

Compartiment financiar:
ec. Adina ALBU
dr. Niculae SIMION – 0741.21.76.27

Grafică & tehnoredactare: Mariana CISMARU

Editura: ALT PRESS TOUR Bucureşti: Director general: ing. Ion BANU
Director executiv: ing. Nicuşor Oprea-BANU

Redacţia: str. Moineşti nr. 12, Bl. 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, Bucureşti. Tel./fax: **021.311.37.11**
Pentru corespondenţă: OP 16 CP 39; E-mail: lumeasatului@gmail.com; www.agro-business.ro

ISSN 2501-3971; ISSN-L 2501-3971

Jurnaliștii publicației noastre sunt membrii ai Asociației Presei Agricole din România – APAR, asociație afiliată ENAJ (The European Network of Agricultural Journalists) din 2013.

Toate drepturile asupra acestei ediţii a revistei sunt rezervate SC ALT PRESS TOUR SRL, reproducerea (integrală sau parţială) a materialelor publicate nefiind permisă fără aprobarea, în scris, a editorului. Precizăm că întreaga răspundere privind corectitudinea informaţiilor din articolele pe care le publicăm revine autorilor.

„Politică“ înțeleaptă?

În ultimul timp am observat un lucru: toată lumea, dar absolut toată lumea vorbește de o schimbare pe întreg Pământul. Sigur, în mediile spirituale se vorbește de această schimbare care va „lovi“ umanitatea de cel puțin 15 ani... Dar despre ce schimbare este vorba? Spiritualiștii spun că va fi o schimbare în conștiință. Materialiștii, cei care se „cred“ în superioritatea materiei, spun că vor fi schimbări la toate nivelurile – economic, social, politic... E clar, ceva se schimbă. Fie că vorbim de Orient sau Occident, ceva se petrece în mințile și inimile oamenilor... Iar de aici și toate tulburările social-politice înregistrate mai ales în Europa... Dacă pe Bătrânul Continent lucrurile încă sunt tulburi, în America situația pare să se fi calmat după „derivele“ politice ale ultimilor ani... Numai că un eveniment apocaliptic, am putea spune, a marcat finele anului trecut și începutul acestui an: incendiile multiple din Los Angeles.

Presa națională a reflectat moderat dezastrul. De aici aflăm că „Incendiile care au făcut ravagii în Los Angeles în ultima săptămână şi jumătate au mistuit o suprafaţă de teren aproximativ de mărimea oraşului Washington DC şi au făcut cel puţin 25 de morţi până acum, potrivit autorităţilor americane. Incendiile au avariat sau distrus peste 12.000 de locuinţe şi alte structuri şi au forţat până la 200.000 de persoane să-şi evacueze locuinţele. Circa 82.400 de persoane au fost vizate de ordine de evacuare, iar alte 90.400 s-au confruntat cu avertismente de evacuare, a declarat şeriful comitatului, Robert Luna. Circa 8.500 de pompieri din vestul Statelor Unite, Canada şi Mexic au ţinut incendiile sub control în ultimele zile“. La rândul ei, presa internațională ne informează că: „Cel puțin 24 de persoane și-au pierdut până acum viața. Printre numeroasele imobile făcute scrum se numără și câteva clădiri simbol din L.A. și chiar celebrul semn al Hollywoodului a fost la un pas de a arde. Pentru JP Morgan, suma anticipată a proprietăților distruse este de ordinul zecilor de miliarde de dolari. Pierderile economice se ridică la 50 de miliarde de dolari și „estimăm că pierderile asigurate generate de acest eveniment ar putea depăși 20 de miliarde de dolari (și chiar mai mult, dacă incendiile nu vor fi aduse sub control)“, și-a informat o firmă de servicii financiare clienții. Agenția de rating Moody’s se așteaptă ca pierderile asigurate „să ajungă la miliarde, având în vedere valoarea mare a caselor și companiilor din zonele afectate“.

De altfel, incendiile devastatoare din zona Los Angeles ar putea fi printre cele mai costisitoare dezastre naturale din istoria SUA. Numai că... Aici, în ultimii ani, autoritățile au tăiat bugetul pompierilor la jumătate. Containere cu rezervele de apă pentru pompieri erau aproape goale la izbucnirea incendiului. De ce? Pentru că L.A. este foarte progresist și cel mai eco-frendly stat cu cele mai multe mașini electrice. Pentru că, pentru a proteja o specie de peștișori, lungi de câțiva centimetri, autoritățile au decis să devieze spre ocean un râu care asigura principala sursă de apă pentru pompieri... Drept urmare, majoritatea hidranților din oraș nu au funcționat sau au funcționat prost atunci când a fost cea mai mare nevoie de ei... Cu alte cuvinte, oamenii nu prea au contat în ecuație sau au contat mai puțin decât „natura“, care trebuie protejată cu orice preț, nu-i așa? Mai țineți minte acum câțiva ani, se spunea, conform politicilor de mediu ale UE, că România va fi nevoită chiar să dărâme baraje pentru a se conforma acestor politici. Pentru că, mai nou, oamenii nu contează, iar natura trebuie restaurată cu orice preț. Personal cred că, în primul rând, natura trebuie respectată, iar pentru a face acest lucru oamenii trebuie să învețe, în primul rând, să se respecte pe ei înșiși. Marea problemă a Occidentului e că a uitat un lucru, și anume că politica este arta de a te pune în slujba oamenilor. Se pare că politicienii au uitat cu totul acest lucru. Iar singurul lucru care contează sunt propriile buzunare. Și nu atât buzunarele, ci lăcomia... Iar cum schimbarea plutește în aer, se pare că și politicile de orice natură vor fi nevoite să se schimbe. Pentru că, dacă nu fac asta, clasa politică va fi, în mod natural, înlocuită cu un fel de „consiliu al înțelepților“...

Bogdan PANȚURU

PwC: Pentru companii, taxele și bugetul vor fi principala preocupare a anului

Măsurile de creștere a fiscalității din ordonanța „trenuleț“ sunt foarte probabil doar un preambul al deciziilor de majorare a taxelor care se vor lua anul acesta, consideră Daniel Anghel, Country Managing Partner PwC România. Potrivit acestuia, motivul este evident: deficitul bugetar trebuie să coboare cu 2 puncte procentuale din PIB față de nivelul înregistrat în 2024, ceea ce ar însemna cam 40 miliarde de lei, în condițiile în care, deocamdată, ordonanța controversată îngheață cheltuielile bugetare, face câteva reglaje ale acestora și majorează unele taxe. În continuare, vă prezentăm analiza reprezentantului PwC.

Abia odată cu elaborarea bugetului se va putea vedea dacă și de unde se va tăia din cheltuieli și care vor fi sursele de finanțare. Este de așteptat, din păcate, ca politica fiscal-bugetară pe termen scurt să urmeze aceeași tradiție de a angaja cheltuieli care ulterior trebuie acoperite intempestiv prin taxe mai mari, într-un proces lipsit de transparență, predictibilitate și dialog real cu mediul de afaceri, care este pus mereu în fața faptului împlinit. Prin urmare, la ce ne putem aștepta din perspectiva taxării? În principiu la orice, după

ce se vede din decizia de a reinstitui taxa pe „stâlp“ care și-a arătat nocivitatea și a fost, într-un final, eliminată în 2017 sau la impozitul minim pe cifra de afaceri care se află încă în vigoare, în ciuda promisiunilor că se va aplica temporar. Prin urmare, să nu subestimăm eventuale „inovații“ fiscale care nici măcar nu-și ating scopul de a aduce noi încasări la buget, dar perturbă activitatea economică, punând frână unor investiții și să analizăm planurile parțial făcute publice ale guvernului. Conform planului bugetar pe termen mediu negociat cu Comisia Europeană, deficitul bugetar ar trebui să coboare la 7% din PIB în 2025 de la 9% din PIB în 2024. Pentru context merită amintit că, anul trecut, deficitul bugetar ar fi trebuit să fie de 5% din PIB, potrivit Legii bugetului votată de Parlament. Anul electoral intens a atras cheltuieli foarte mari pe datorie, vulnerabilizând finanțele publice și economia, în condițiile unor amenințări tot mai serioase, pe fondul încetinirii producției industriale în toată Uniunea Europeană și a tensiunilor comerciale.

Ce taxe urmează să crească?

În planul bugetar pe termen mediu pe care l-am menționat sunt preluate angajamentele din capitolele PNRR privind reforma fiscală și a administrării fiscale. În general, formulările din jaloanele care trebuie îndeplinite în următorii doi ani (pentru a debloca sumele din PNRR) sunt suficient de vagi pentru a permite guvernului să facă modificări la aproape orice capitol al Codului fiscal, cuvântul cheie din document care se repetă de mai multe ori fiind „revizuirea“. Revizuire poate însemna, desigur, și majorarea cotelor, dar și a bazei de impozitare. Astfel, documentul vorbește de „revizuirea“, „ajustarea“, „actualizarea“ în cazul prevederilor privind impozitul pe profit, impozitul pe venit, contribuțiile sociale obligatorii datorate de persoanele fizice, din domeniul TVA, din sistemul de accizare, a mecanismului de impozitare pentru clădiri și terenuri. Documentul vizează echitatea sistemului de impozitare și mai important consolidarea fiscală, respectiv reducerea deficitului bugetar până la 3% din PIB, în următorii șapte ani, lăsând practic ușa deschisă pentru majorarea TVA sau introducerea unui sistem de cote progresive la impozitul pe venit, propuneri pe care le regăsim în analiza sistemului fiscal realizată de Banca Mondială ca parte a capitolului de reformă fiscală din PNRR.

În aceste condiții, cu un deficit excesiv, există toate premisele ca guvernul să ia decizii de majorare a impozitelor principale în a doua parte a anului în curs. Acordul Comisiei Europene de a lăsa un răgaz mult mai mare pentru scăderea deficitului bugetar, pe durata a șapte ani, a avut un efect negativ nedorit în politica fiscal-bugetară în 2024, un an „hiper“ electoral, conducând la cheltuieli bugetare excesive, întârzierea unor reforme necesare și generând, astfel, riscuri mari pentru economie prin supraîndatorare și diminuarea posibilităților de finanțare la dobânzi accesibile. De altfel, perspectiva ratingului de țară a fost coborâtă de Fitch în decembrie și planează amenințarea unui „downgrade“ care ar trimite România în categoria nerecomandată investițiilor într-un moment în care necesarul de bani este foarte ridicat.

De ce ar crește taxele?

Creșterea taxelor este clar insuficientă pentru a acoperi nevoile bugetare. S-a observat acest fapt în 2024, când s-au colectat sumele aferente taxelor mărite la final de 2023 (eliminarea unor facilități la impozitul pe venit și contribuții de asigurări, a unor cote reduse de TVA, introducerea impozitului minim pe cifra de afaceri și altele). Statul și-a mărit încasările, ANAF și-a făcut planul, veniturile bugetului au crescut cu 13%. Însă, cheltuielile au crescut cu 21%. În 2023, cheltuielile crescuseră cu 13%, iar veniturile bugetare cu 10%. Acest trend ne arată că apetitul statului este insațiabil și, oricât ar majora taxele, ele nu vor putea susține chetuielile care mereu vor avea viteză mai mare. În același timp, ține de logica economică simplă că majorarea taxelor nu se reflectă identic în încasările bugetare. Există multe alte variabile care trebuie luate în considerare. Și, nu în ultimul rând, trebuie avut în vedere că fiscalitatea într-un stat modern nu trebuie să fie doar o modalitate de a strânge bani, ci și un sistem care să asigure, pe lângă echitate, dezvoltarea economică. Din păcate, aceste două principii nu prea s-au aflat pe agenda guvernelor.

Revenind la problema deficitului, așa cum arătam, de la o țintă programată inițial la 5% din PIB s-a ajuns la 9% din PIB. Oricât nu ar plăcea

subiectul, este o realitate că nivelul salariilor și al pensiilor nu este sustenabil pentru buget. De exemplu, în primele 10 luni din 2024, conform execuției bugetare, s-au alocat 320 miliarde de lei pentru cheltuielile de personal și asistență socială, iar veniturile fiscale (impozite și taxe) și contribuțiile sociale au fost în total de 400 miliarde lei. Înseamnă 80% din tot ceea ce colectează ANAF.

Colectarea este o altă provocare. Cea mai mare problemă continuă să fie TVA. România a înregistrat din nou cel mai mare decalaj de colectare a TVA în UE, estimat la 30,6%, în scădere cu 4,2 puncte procentuale față de 2023, arată raportul publicat în decembrie de Comisia Europeană (CE). Comparativ, decalajul TVA mediu în statele membre UE a fost de 7%. Observăm totuși o ușoară ameliorare față de anii anteriori. Într-adevăr, progresul este insuficient față de necesitatea de a spori capacitatea de colectare a taxelor existente. Mediul de afaceri a susținut în ultimii ani că există premisele unei colectări mai bune a taxelor datorită măsurilor de digitalizare și reformei administrației fiscale. Raportul Comisiei constată că în România aceste măsuri dau rezultate mai lent decât în alte state membre și enumeră o serie de motive pe care și companiile le-au semnalat la momentul introducerii acestor măsuri. Am în vedere, în special, viteza cu care au fost implementate și care, implicit, nu a acordat timpul pentru remedierea unor erori de parcurs atât în administrație, cât și în rândul contribuabililor.

Totodată, raportul analizează decalajul de TVA la nivelul anului 2022, or știm că cele mai intense eforturi de digitalizare a administrației fiscale au avut loc în ultimii doi ani și impactul acestora nu este cuprins încă în analiza CE. Consider că digitalizarea fiscală va aduce treptat efectele scontate, pe măsură ce companiile și administrația depășesc dificultățile inerente oricărui început și ar trebui să contribuie la identificarea zonelor de evaziune sau de neconformare la plata TVA și la o simplificare a raportărilor pentru contribuabili.

Concluzionând, deficitul bugetar va rămâne o problemă serioasă de rezolvat în anii următori și va fi nevoie de un mix de măsuri care să vizeze cheltuielile bugetare, reformele în administrația publică și sistemul fiscal, bazate însă pe voință politică, studii de impact și o cooperare strânsă cu mediul de afaceri. O consolidare fiscală credibilă poate crește veniturile bugetare, poate menține economia atractivă pentru investitori, iar însoțită de reforme administrative poate duce la o creștere economică sustenabilă. Rămâne să vedem ce măsuri va propune guvernul la elaborarea bugetului pentru a avea o imagine mai clară a ceea ce ne așteaptă în anul care tocmai a început.

Daniel ANGHEL,
Country Managing Partner PwC România

Prețurile s-au dublat în cinci ani ...

Vânzările de tractoare, în cădere liberă, inclusiv în România

2024 se anunță cel mai prost an după 2016 pentru producătorii de tractoare și mașini agricole, ale căror vânzări au scăzut spectaculos peste tot în lume. În primele șase luni, în Europa, scăderea era de 12%, iar tendința s-a menținut și pentru restul anului.

România urmează și ea trendurile de pe piața internațională, cu vânzări destul de mici pe fondul lipsei de capitalizare a fermierilor. Pe anumite game de utilaje, scăderea este de până la 40%, potrivit datelor din piață, potivit termene.ro.

Nu înseamnă, însă, că fermierii nu au nevoie de utilaje noi, ci pur și simplu nu și le permit, dar fiind accesul dificil la credite, dar și contextul de piață: scumpirea materiilor prime, creșterea prețurilor la gaze și energie, precum și conflictele armate din mai multe zone ale lumii.

Marii producători la nivel mondial, precum Claas sau John Deere, au fost nevoiți să recurgă la concedieri, relocări sau închideri de fabrici. Cifrele pentru 2024 arată cât de mare este dezastrul.

Prețuri duble față de perioada 2018-2019

Președintele Federației Naționale PRO AGRO, Ionel Arion, spune că situația dificilă în care se află producătorii de mașini și utilaje agricole este consecința boom-ului din creșterea prețului la energie.

„Europa are cea mai scumpă energie din toate țările puternic dezvoltate și aceasta are efecte directe asupra construcțiilor de mașini. Faptul că astăzi utilajele agricole au ajuns să-și dubleze prețul față de perioda 2018-2019, deși tehnologia nu a avansat foarte mult de atunci pentru a putea spune că înglobează elemente noi, lasă amprente și asupra vânzărilor și a apetenței fermierilor de a-și reînnoi parcurile. Doar acolo unde este o nevoie forțată de reînnoire se mai cumpără tractoare“, a declarat pentru Termene.ro Ionel Arion.

Nu în ultimul rând, actualul context geopolitic are efecte majore în piață: nimeni nu-și permite să facă investiții, iar creditarea pe termen lung este mai degrabă un subiect tabu.

„Unii care ar vrea să facă investiții așteaptă să vadă și cum se va reașeza piața după acest clinci economic, poate că prețurile vor scădea, pentru că oricum în prețul de cost al utilajului marja de profit a producătorului este foarte mare“, declară Arion.

La acest moment, pe anumite game de utilaje s-a ajuns la o scădere a vânzărilor care variază între 25 și 40%, afirmă reprezentantul PRO AGRO.

Lipsa de capital

Scăderea vânzărilor de utilaje agricole este determinată în mare parte și de faptul că fermierii duc lipsă de capital. „În urma crizelor, a condițiilor pedoclimatice, fermierii suferă de lipsă de lichiditate. Există o lipsă de lichiditate în piață, care se traduce inclusiv în reducerea sau eliminarea investițiilor sau achizițiilor.

Probabil că aceste achiziții vor fi făcute preponderent de cei care au proiecte în curs de aprobare la AFIR pe Submăsura 4.1.1 – „Investiții în exploatații agricole“, a declarat pentru Termene.ro Florentin Bercu, vicepreședinte Copa-Cogeca, cea mai mare rețea europeană a agricultorilor și cooperativelor, și directorul executiv al Uniunii de Ramură Națională a Cooperativelor din Sectorul Vegetal (UNCSV).

O altă variantă ar mai fi și programul Rabla pentru tractoare, care se adresează, însă, fermierilor de dimensiuni mici și medii mai mult.

Gabriel Stanciu, preşedintele Cooperativei agricole Braicoop, spune și el că vânzările de tractoare s-au redus mult în acest an. Fermierii sunt în general interesați de tractoare de peste 300 CP, ceea ce nu este chiar la îndemâna oricui, dacă ne gândim că 1 CP, de exemplu, presupune un cost de circa 1.000 euro. Prețul unui tractor este și de până la 500.000-600.000 euro, în prezent.

În 2023, România avea un parc de 245 348 tractoare, față de 127 925, în 1990. În ultimii ani, vânzările de tractoare au atins undeva la 2.500 unități pe an.

Altădată, un producător important de tractoare la nivel internațional, România a ajuns să-și asigure, acum, necesarul de mașini și utilaje agricole preponderent din import. La acest moment, principalii producători de utilaje agricole din România sunt Maschio Gaspardo, Chişineu-Criş, de la Arad, RURIS din Craiova, Mecanica Ceahlău din Piatra Neamţ şi IRUM Reghin.

Piață în scădere la nivel global

Piața tractoarelor se află pe un trend descendent în ultima vreme nu doar în Europa, ci și la nivel global. În Europa, vânzările de tractoare s-au prăbușit, în acest an, cu excepția Germaniei și a Spaniei, fiind așteptată o revenire treptată până prin 2027.

În primele șapte luni din 2024, piața europeană a tractoarelor a înregistrat o scădere de 11,4%, comparativ cu aceeași perioadă din 2023, potrivit datelor CEMA (Comitetul European pentru Mașini Agricole). Vânzările au atins peste 125.000 de unități, scăderile fiind înregistrate în principal la vehiculele cu putere de peste 37 kW – recul de 9%, în timp ce la tractoarele de putere redusă, până la 37 kW, a fost consemnată o creștere de 4,5%.

Vânzările de tractoare au fost mai mici și în alte zone ale lumii. În Statele Unite, scăderea a fost de 11,9% până în iulie, în timp ce în India reducerea a fost de 8,7%, reflectând o tendință globală de încetinire.

Costuri tot mai mari

Potrivit termene.ro, vânzările mai mici de anul trecut vin după un an 2023 și el destul de dificil și în care s-a înregistrat un recul de 8% la nivel mondial. Experții susțin că motivele acestui recul țin de creșterea costurilor de producție, transport și logistică, prețurile mici la produsele agricole, precum și incertitudinea cauzată de conflicte geopolitice, precum războaiele din Ucraina și Orientul Mijlociu. Cu toate acestea, cererea rămâne ridicată.

Prognozele pentru perioada 2024-2027 sunt destul de optimiste, totuși, indicând o creștere medie anuală de 4,9% pe piața globală de tractoare, potrivit Mariateresa Maschio, președintele FederUnacoma (Asociaţia italiană a producătorilor de maşini agricole). Așteptările sunt pozitive și pentru alte vehicule agricole, pentru care estimările se ridică la un avans de 5,4% pe an până în 2027.

Vremuri grele pentru giganți

Marii producători de mașini și utilaje agricole la nivel global trec și ei prin momente dificile în acest context complicat. Compania germană Claas, de exemplu, raporta la începutul lunii decembrie vânzări mai mici cu 19%, până la 5 miliarde de euro în anul financiar 2024. Scăderea este și mai mare când vine vorba de profit, care s-a redus cu 27%, la 253 de milioane de euro.

„Anul 2024 a testat organizația noastră“, a declarat CEO Jan-Hendrik Mohr

Evenimentele meteorologice extreme, tensiunile geopolitice, dar și ratele dobânzilor mai mari au condus la reticența fermierilor și antreprenorilor pentru achiziția de mașini agricole, în contextul prețurilor mici la materiile prime agricole. În acest context, estimările privind anul financiar 2025 sunt la fel de modeste.

Nici la John Deere lucrurile nu stau mai bine. Gigantul american anunța în vară că va concedia aproximativ 600 de angajați la trei fabrici din SUA, din cauza situației dificile prin care trece compania. În T3 din 2024, închis la 28 iulie 2024, Deere & Company a raportat un profit net de 1,734 miliarde de dolari, față de 2,978 miliarde de dolari, în aceeași perioadă din 2023. În primele nouă luni ale exercițiului financiar, profitul net a fost de 5,855 miliarde de dolari, comparativ cu 7,797 miliarde de dolari în perioada similară din anul precedent.

În același timp, vânzările și veniturile nete la nivel mondial s-au redus cu 17%, până la 13,152 miliarde de dolari în trimestrul trei din 2024, respectiv 11%, până la 40,572 miliarde de dolari în timpul primelor nouă luni.

A consemnat Ion BOGDAN

Cum câștigi loialitatea clienților în 2025

Loialitatea clienților a devenit o provocare tot mai mare pentru companiile din toate domeniile. Consumatorii de astăzi sunt mai exigenți ca niciodată. Fidelitatea lor nu mai poate fi câștigată ușor. De ce? Deoarece sunt dispuși să migreze către concurență pentru o experiență mai bună, produse noi, inovative și servicii care le răspund nevoilor într-un mod personalizat.

În acest context, menținerea loialității clienților nu mai este un proces reactiv, ci un obiectiv care necesită strategii pro-active, investiții continue și înțelegerea profundă a comportamentului consumatorilor, după cum se arată într-o analiză făcută de Constantin Mădălina, expert tendințe și tehnologii emergente. Într-o piață dinamică, folosirea analizelor predictive și a feedback-ului în timp real poate oferi companiilor un avantaj

competitiv. Companiile pot observa mai bine schimbările în loialitatea clienților și pot adopta strategii eficiente pentru a păstra relațiile pe termen lung.

De ce scade loialitatea clienților?

În trecut, loialitatea clienților era un concept mai simplu. Dacă un client era mulțumit de produsul sau serviciul oferit, el rămânea fidel brandului pe termen lung.

Cu toate acestea, în prezent, consumatorii au mai multe opțiuni ca niciodată și sunt mai informați decât în trecut. Acest comportament schimbă modul în care companiile trebuie să abordeze strategia lor de loializare.

Motivul principal pentru care loialitatea scade este legat de schimbările rapide în așteptările clienților. Consumatorii vor mai mult decât un produs sau serviciu bun; ei vor experiențe.

Vor să simtă că sunt apreciați, că achizițiile lor sunt personalizate și că beneficiază de un nivel înalt de atenție. Dacă aceste așteptări nu sunt îndeplinite, vor migra către un competitor care le poate oferi exact ceea ce caută.

Ce influență are tehnologia?

Tehnologia a schimbat radical modul în care se iau deciziile de cumpărare. Internetul și platformele digitale au oferit acces nelimitat la informații, ceea ce le permite clienților să compare produse și prețuri mult mai rapid. În plus, recenziile online și recomandările din partea altor utilizatori sunt acum surse de influență puternice. Mai mult, social media a făcut ca brandurile să fie mai vizibile ca niciodată, dar și mai vulnerabile. Clienții sunt tot mai conectați la experiențele altora și sunt influențați în mod direct de părerile și recomandările acestora. Aceasta înseamnă că, dacă o companie nu reușește să mențină o reputație solidă și un nivel constant de satisfacție a clienților, riscă să piardă rapid încrederea acestora. Tehnologia a accelerat procesul decizional și a ridicat standardele. Clienții vor acum personalizare, rapiditate și accesibilitate în orice interacțiune cu brandul. Dacă nu primesc aceste beneficii, caută alternative!

Care sunt tendințele de consum în 2025?

Comportamentul consumatorilor va continua să evolueze. Personalizarea va deveni tot mai importantă. Clienții vor dori oferte și experiențe care să se potrivească nevoilor lor individuale, iar analiza datelor joacă un rol crucial în acest proces.

De asemenea, experiențele omnichanel vor fi absolut necesare. Clienții vor dori să poată interacționa cu brandul prin mai multe canale, de la magazinul fizic, la cel online și în social media.

În plus, sustenabilitatea devine un factor din ce în ce mai important. Sunt preferate brandurile care adoptă practici ecologice și care investesc în responsabilitatea socială.

Această tendință va influența deciziile de cumpărare și va impune companiilor să își adapteze modelele de afaceri pentru a se alinia la aceste așteptări.

Cum câștigi loialitatea clienților în 2025?

Cu toate aceste schimbări și provocări, nu este totul pierdut. Companiile care înțeleg și se adaptează noilor cerințe ale pieței pot construi relații de lungă durată cu clienții lor. Iată câteva strategii esențiale:

Personalizarea experienței clienților

Oferirea unei experiențe personalizate este cheia pentru menținerea loialității. Folosirea datelor pentru a înțelege preferințele și comportamentele clienților poate ajuta companiile să livreze produse și servicii care răspund nevoilor specifice ale fiecărui client. De la recomandări personalizate la oferte speciale pentru clienții fideli, personalizarea este un instrument puternic.

De exemplu, multe platforme de comerț electronic folosesc algoritmi care sugerează produse pe baza istoricului de cumpărare al unui client. Aceasta este doar una dintre metodele prin care brandurile pot demonstra că își cunosc clienții și sunt dispuse să investească în satisfacerea lor.

Îmbunătățirea experienței omnichanel

În 2025, clienții nu vor dori să fie limitați la un singur canal de comunicare sau de achiziție. În magazinul fizic, pe website-ul brandului sau pe rețelele sociale, experiența lor trebuie să fie fluidă și coerentă. Investițiile în integrarea canalelor și în crearea unei experiențe consistente pe toate platformele vor ajuta brandurile să își păstreze clienții.

Utilizarea datelor pentru a anticipa nevoile clienților și a le oferi soluții personalizate în timp real va crește satisfacția acestora. Companiile care reușesc să creeze experiențe unice și relevante pentru fiecare client vor construi relații mai puternice și vor genera loialitate pe termen lung.

Recunoașterea și recompensarea loialității

Programul de loialitate nu mai este doar despre puncte și reduceri. Clienții vor aprecia recompensele care reflectă mai mult decât simpla achiziție.

Oferirea unor beneficii speciale, cum ar fi accesul exclusiv la produse noi sau evenimente

VIP, poate face diferența în păstrarea clienților pe termen lung. Un alt element important este recunoașterea: clienții fideli vor dori să simtă că sunt apreciați. De la mulțumiri personalizate la mesaje de felicitare pentru aniversări sau realizări speciale, micile gesturi de recunoaștere pot contribui semnificativ la fidelizarea acestora.

Inovația continuă și îmbunătățirea produselor

Pentru a rămâne relevantă pe piață, o companie trebuie să inoveze constant. În loc să se mulțumească cu statutul actual, brandurile care se concentrează pe îmbunătățirea continuă a produselor și serviciilor lor vor crea o legătură mai puternică cu clienții lor. Aceasta nu înseamnă doar lansarea de noi produse, ci și îmbunătățirea celor existente, pe baza feedback-ului clienților.

Comunicarea transparentă și autentică

Consumatorii sunt din ce în ce mai conștienți și mai preocupați de practicile brandurilor din care fac parte. Transparența în ceea ce privește procesele de fabricație, politica de prețuri și impactul asupra mediului sau societății sunt esențiale pentru construirea unei relații de încredere. Oferirea de informații clare și directe și asumarea responsabilității pentru eventualele greșeli vor ajuta brandurile să câștige respectul și loialitatea clienților.

În concluzie

Menținerea loialității clienților în 2025 necesită o abordare mult mai sofisticată decât în trecut. Companiile trebuie să investească continuu în inovație, personalizare și experiență omnichanel. Loialitatea nu mai este doar despre a oferi un produs bun, ci despre a crea o legătură autentică și valoroasă cu fiecare client. Astăzi clienții au la dispoziție o gamă largă de opțiuni, cei care reușesc să construiască relații bazate pe încredere și respect vor avea cele mai mari șanse să câștige loialitatea pe termen lung. Așadar, nu subestimați importanța investițiilor continue în strategii de loializare – este o decizie care va aduce beneficii semnificative în viitor.

Mădălina CONSTANTIN,
Expert Tendințe și Tehnologii Emergente

EY Consumer Index România 2024:

Presiunile financiare ale românilor au redefinit prioritățile lor de consum

- **Preocupări majore:** peste două treimi dintre respondenți (70%) au indicat rezultatul alegerilor politice ca fiind cea mai importantă preocupare, urmată de creșterea costului vieții și mersul economiei.
- **Economisire și sustenabilitate:** majoritatea românilor au declarat că au grijă să nu irosească mâncare (89%) și vor să facă economii (79%).
- **Pesimism în creștere:** românii au fost mai pesimiști în 2024 comparativ cu 2023, 67% dintre respondenți considerând că situația economică se va înrăutăți, o creștere cu 7 puncte procentuale față de anul precedent.

Peste jumătate dintre respondenți (56%) sunt preocupați de creșterea costurilor pentru energie electrică, gaz și apă. Accesul la asistență medicală de calitate (54%) și posibilitatea de a găsi un loc de muncă (52%) sunt alte preocupări importante. De asemenea, 48% din respondenți sunt îngrijorați de creșterea impozitelor și a costului alimentelor, iar 40% cred că nu vor putea cumpăra o casă în viitorul apropiat.

Majoritatea tinerilor cu vârste între 18 și 30 de ani sunt cel mai îngrijorați că nu vor putea cumpăra o locuință fără ajutor financiar.

Surprinzător, 81% dintre tinerii între 18 și 24 de ani sunt extrem de preocupați de rezultatul alegerilor politice, iar 83% sunt îngrijorați de creșterea costului vieții. În ceea ce privește evoluția economiei naționale, 68% dintre respondenții între 51 și 65 de ani sunt îngrijorați de viitorul acesteia.

În 2024, starea de pesimism a românilor s-a accentuat atât în ceea ce privește situația financiară personală, cât și economia națională. Dacă în 2023 principala îngrijorare era legată de creșterea prețurilor și a costului vieții din cauza inflației, în 2024, 70% dintre respondenți

au fost preocupați de rezultatele alegerilor politice, considerate determinante pentru economia României. Alte îngrijorări majore includ creșterea costului vieții (68%) și mersul economiei (61%)..

Principalele tendințe de consum în 2024

În 2024, românii au manifestat o atenție sporită pentru a nu irosi mâncarea, procentul celor care adoptă acest comportament crescând semnificativ de la 80% în 2023, la 89% în 2024. De asemenea, 61% dintre respondenți nu simt nevoia de a fi la curent cu ultimele tendințe în modă, iar 58% preferă să repare lucrurile în loc să le înlocuiască. Cât privește mărcile, 39% dintre respondenți consideră că mărcile nu sunt foarte importante în deciziile lor de cumpărare.

În ceea ce privește reducerea cheltuielilor, accesoriile de modă (68%), electronicele de consum (59%) și jucăriile sau gadgeturile (58%) sunt principalele categorii vizate. În contrast, îmbrăcămintea, încălțămintea și produsele de frumusețe și cosmetice sunt mai puțin vizate pentru economisire.

În timp ce respondenții cu vârste sub 30 de ani doresc să își reducă achizițiile pentru a economisi bani, cei din categoria de vârstă de peste 51 de ani tind să cumpere mai puțin, raționalizându-și nevoile de consum.

Comparativ cu 2023, mai mulți respondenți au adoptat o atitudine mai prudentă față de consum și reducerea cheltuielilor. Totuși, în anumite domenii, estimările consumatorilor arată că acest lucru nu a fost posibil, din cauza creșterilor anticipate ale costurilor, în special pentru energie (57%), alimente proaspete (38%) și îmbrăcăminte-încălțăminte (23%). În plus, respondenții prevăd cheltuieli mai mari pentru vacanțe și sărbători (41%), activități recreative (27%) și cadouri sau donații caritabile (26%).

Reducerea cheltuielilor vizează categorii precum mobilier sau electrocasnice (43%), gustări și snacks-uri (41%), mâncare de la restaurant (39%), articole de lux (39%) sau echipamente sportive (32%).

Consumatorii sunt din ce în ce mai deschiși să cumpere produse marcă proprie oferite de retaileri din categoriile de alimente proaspete (64%), îngrijirea casei și a gospodăriei (53%) și alimente ambalate (51%). În contextul creșterii generale a prețurilor, 62% dintre respondenți consideră că produsele marcă proprie îi ajută să economisească bani. Totuși, interesul pentru îmbrăcăminte, încălțăminte și accesorii marcă proprie a retailerilor a scăzut semnificativ, de la 36% anul trecut la doar 26% în prezent.

Aproape două treimi dintre respondenți (64%) au observat că unele mărci au redus dimensiunile pachetelor, menținând însă prețurile constante sau chiar crescându-le. Acest fenomen, cunoscut sub denumirea de shrinkflation, influențează percepția

consumatorilor. În acest context, interesul pentru evenimentele de cumpărături, precum Black Friday sau Valentine's Day, a crescut, atingând 60% în acest an, comparativ cu 51% anul trecut. Aceasta sugerează o dorință mai mare de a profita de reduceri și oportunități de economisire.

Cumpărăturile exclusiv online au câștigat popularitate, fiind preferate de 50% dintre respondenți în timpul ultimului eveniment major de reduceri, cu o creștere de 4% față de anul anterior. La ultimul mare eveniment de cumpărături, majoritatea respondenților (32%) au declarat că au cheltuit aproximativ la fel ca în anii anteriori; totuși, 27% au raportat cheltuieli mai mari, iar 24% au cheltuit mai puțin.

Pesimism generalizat

Românii manifestă, în general, un nivel ridicat de pesimism, această trăsătură fiind evidențiată în numeroase studii sociale și economice. Este pentru prima dată în ultimii trei ani când sondajul anual EY România relevă clar capitolele la care respondenții au bifat, în proporții semnificative, opțiunea „îngrijorat".

Două treimi (67%) dintre respondenți se tem că situația economică se va înrăutăți, ceea ce reprezintă o creștere de 7% față de anul precedent. În ceea ce privește locurile de muncă, 60% dintre respondenți estimează că situația va rămâne neschimbată în 2024, ceea ce sugerează așteptări scăzute privind îmbunătățirea pieței muncii. De asemenea, în 2024, peste jumătate dintre respondenți (59%) se declară extrem de îngrijorați de conflicte și războaie externe.

Așteptările privind creșterile de taxe și impozite, inflația în ascensiune, deficitul bugetar care depășește limitele acceptate de Uniunea Europeană și majorarea constantă a prețurilor la produsele de bază contribuie la un climat tot mai îngrijorător. Toate aceste aspecte, coroborate cu tensiunea specifică unui an electoral, vin să explice pesimismul accentuat resimțit de români.

A consemnat Ion BOGDAN

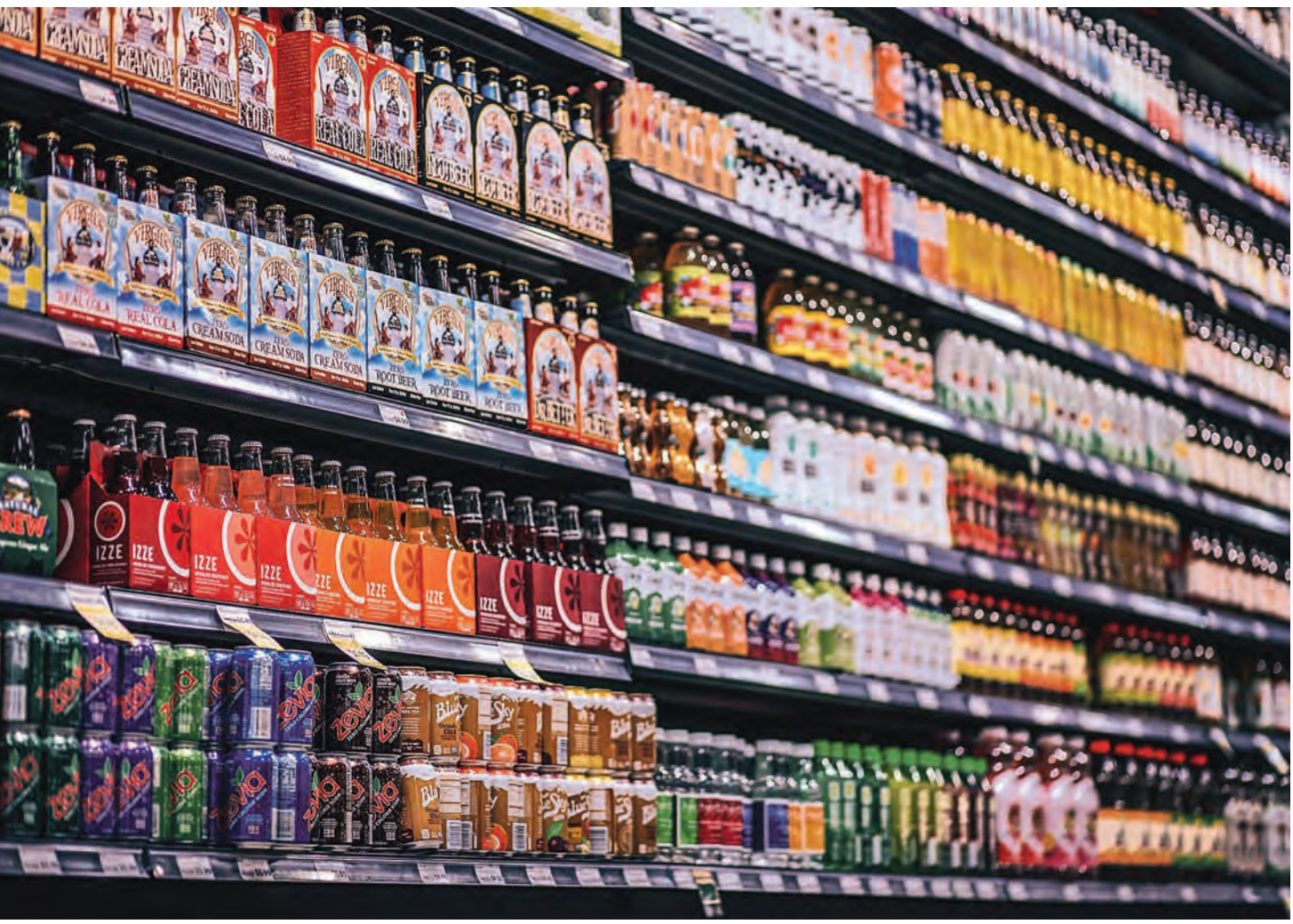

De ce crește prețul aurului?

Lumea materiilor prime este un instrument important pentru a interpreta evenimentele istorice...
De ce ne-a stârnit interesul acest metal prețios?
Pentru că, timp de 40 de mii de ani, aurul a ajutat la facerea și desfacerea istoriei. Aurul, argintul și nebunia grandoarei, rolul acestor două metale în desfășurarea istoriei: din dinastia a XVIII-a egipteană la extraordinarul secol al V-lea al Atenei, de la ascensiunea Imperiului Roman la cuceririle orbitoare ale Califatelor, de la finanțarea cruciadelor la „siglo de oro“ spaniol, de la saga celor patruzeci și nouă din California la finanțarea din Primul și al Doilea Război Mondial, de la achizițiile sovietice de cereale (anii 1970-1980) plătite cu metal galben până la ultimele achiziții ale băncilor centrale...

Despre aur vorbim mult în istorie, dar nu trebuie să uităm de bani: aurul era moneda regilor, argintul era moneda negustorilor, bronzul era moneda cetățenilor... iar datoria era moneda săracilor și a sclavilor!

Industria minieră (metale comune, metale prețioase, energie) este un sector cu totul special. Când companiile fac o investiție, trebuie să aștepte mult timp pentru a obține rentabilitatea investiției: aproximativ șapte ani în sectorul energetic, aproximativ cincisprezece ani în întregul sector al metalelor. Între timp, cash-flow-ul rămâne puternic negativ și compania trebuie să fie sigură că primul baril de petrol, primul metru cub de gaz, primul lingou vor avea un preț profitabil în următorii 30-50 de ani ...!

Dar tehnologia avansează foarte repede și reglementările se pot schimba; de exemplu,

decizia UE-27 de a opri producția de vehicule termice din 2035 va avea un impact asupra cererii de platină și paladiu care sunt utilizate pentru producția de convertoare catalitice (platină pentru motoarele Diesel, paladiu pentru motoarele pe benzină). Litiul va fi în continuare esențial pentru bateriile electrice, împreună cu grafitul.

În plus, populațiile care locuiesc în regiunile miniere își exprimă adesea opoziția față de deschiderea de noi mine; în general, acestea au un impact negativ asupra mediului, cu o creștere a gradului de poluare.

Vorbim din ce în ce mai mult despre reacții de tip „NIMBY“ (nu în curtea mea = opoziție față de orice investiție în regiune) sau reacții de tip „BANANA“ (nu construiți absolut nimic, nicăieri, iar dacă o faceți să nu fie aproape de nimeni = opoziție totală).

În plus, băncile întâmpină dificultăți în strângerea de capital pentru finanțarea investițiilor în sectorul minier și ele însele sunt foarte precaute în activitatea de finanțare a proiectelor și în mobilizarea capitalului lor în sector; recent, mai multe bănci importante au abandonat această activitate.

Piața aurului în 2023 a înregistrat o creștere a aprovizionării globale cu peste 4.600 de tone.

Producția anuală globală de exploatare a aurului depășește 3.600 de tone, mai mult de 1/3 suplimentar provenind din reciclare, favorizată de creșterea prețurilor. Structura ofertei s-a schimbat radical din anii 1980, când Africa de Sud era principalul producător și furnizor de aur.

Cererea de bijuterii rămâne în continuare un factor determinant, dar observăm două fenomene importante.

Cererea industrială (600 de tone în 2023) a crescut semnificativ, deoarece metalul galben este folosit în special în tehnologia foarte sofisticată și modernă.

De exemplu, ferestrele din cabina de pilotaj a avionului conțin un strat subțire de aur, la fel ca hainele și căștile astronauților pentru a le proteja împotriva razelor cosmice (foarte letale) și toate mașinile trimise în spațiu sunt acoperite de straturi fine de aur, precum multe contacte electrice care apar în telefoane, în PC-uri, în vehicule spațiale și în multe instrumente militare.

În plus, cererea din partea persoanelor fizice și a băncilor centrale este în creștere puternică. Temerile alimentate de tensiunile geopolitice globale împing cererea, dar și pe cea a țărilor emergente care au încă sisteme de protecție socială insuficiente și o putere de cumpărare mai mare: din acest motiv, multe populații doresc să se protejeze prin achiziționarea de aur și nu trebuie uitat actualul sezon al nunților din India (festivalul luminii, Diwali) care crește cererea indiană pentru metalul galben.

În același timp, multe bănci centrale cumpără aur, au din ce în ce mai puțină încredere în dolar și în celelalte valute care le compun rezervele și le transformă în aur. În plus, unele țări pariază pe dedolarizare și, prin urmare, vând dolari pentru a cumpăra aur... Până și Banca Centrală Elvețiană a început să cumpere metalul galben!

Crește în continuare prețul acestui metal prețios?

Nimeni însă nu are o bilă de cristal care să prezică cu exactitate prețul aurului, dar mulți analiști pariază pe creșteri suplimentare de preț pe baza unor considerente foarte logice.

Oferta metalelor este foarte inelastică deoarece, dacă prețurile cresc, minele nu pot

crește decât marginal producția, alegând în același timp să facă noi investiții (oferta suplimentară)... Dar, într-un viitor relativ îndepărtat.

Pe de altă parte, reciclarea poate reacționa doar pentru o perioadă de timp scurtă. Cererea de protecție a populațiilor din țările emergente va continua, ținând cont de îmbătrânirea acestor populații și de inadecvarea sistemelor sociale din aceste țări. Cererea speculativă și cea a băncilor centrale rămâne solidă. Deci, până la sosirea noului metal, dezechilibrul dintre cerere și ofertă poate împinge prețurile în sus.

Putem formula o părere despre piața metalelor, minereurilor și mineralelor în comparație cu piața energiei?

Energia (neagră sau/și verde) este la fel de necesară precum INDIUM – care conferă luminozitate ecranelor PC-urilor și telefoanelor noastre mobile) sau OSMIUM – folosit în realizarea mamografiilor și în detectarea amprentelor sau grafitul – folosit pentru bateriile de mașini electrice. Dar Pluto – zeul mineritului a distribuit prost bogăția minerală pe pământ, aceasta a fost aruncată precum confetti pe tot globul. Multe materii prime joacă un rol foarte important în economia mondială și în relațiile geostrategice. Rolul materiilor prime din minerit este diferit de cel al energiei, dar adesea este foarte asemănător.

Toate materiile prime sunt foarte importante în economia modernă în care logistica (pe care am uitat-o) revine în prim-plan. Se știe că 90% din transportul de mărfuri se efectuează pe mare (ca în toată istoria), iar acum mărfurile, containerele și bărcile trebuie să fie în același loc și în același timp, aceasta însemnând o combinație complexă și este necesară și o organizare atentă.

În plus, am redescoperit rolul esențial al celebrelor „cinci puncte de sufocare“, pasajele geografice prin care trece comerțul mondial. Acestea sunt Malacca (comerț Est-Vest), strâmtoarea Hormuz (petrol și gaz), Bab-el-Mandeb (Djibouti, la intrarea în Marea Roșie), poarta Suez cu tranzitul comerțului asiatic-vest) și cele două strâmtori Dardanele și Bosfor (poarta spre Marea Neagră, cereale și energie).

Deteriorarea realității geopolitice globale alimentează temeri și favorizează evoluția prețurilor metalelor prețioase.

Dr. ing. Daniel BOTĂNOIU

„Brand de țară“ culinar:

Burgerul de urs poate deveni destinație turistică

Burger de urs, budincă de cozonac și... burtă de vită crocantă sunt doar câteva dintre opțiunile incredibile pe care le găsim, de azi, la restaurantul Sub Tâmpa din Brașov.

După 7 ani de existență, unul dintre restaurantele reprezentative ale Brașovului se reinventează. Cu o schimbare aproape completă de meniu, cu o priveliște superbă și cu preparate pentru care merită să străbați munții, singurul restaurant neotradițional al grupului CarmOlimp relansează și reinventează preparate istorice, adăugându-le detalii moderne și gusturi unice - acesta este conceptul de „neotradițional".

Burger de urs - preparat unic în Europa

Burgerul de urs poate deveni un preparat - destinație gastronomică, dat fiind faptul că nu se mai găsește în alte zone.

„Pentru că Sub Tâmpa beneficiază de alt sistem decât celelalte restaurante ale grupului, bucătarii noștri au primit ca temă să gândească pentru această locație preparate atât de gustoase și de speciale, încât să devină o destinație în sine, atât pentru Sub Tâmpa, cât și pentru România. Din informațiile noastre, preparatul este unic în Europa", a declarat Valentin Șoneriu, director general CarmOlimp.

Doar 4 urși disponibili în 12 luni

„Este clar că burgerul de urs poate deveni destinație gastronomică, dar este important de precizat că perioada în care este disponibil în restaurant va fi limitată și nu va depinde exclusiv de noi. Cumpărăm, în regim special, doar carne provenită din trofee sau sacrificată din necesitate și niciodată nu vom face altfel, indiferent de cerințe. Anul trecut, de exemplu, au fost 5 urși disponibili și 4 am cumpărat noi. Chiar credem că poate deveni un brand de țară, dar nu vom face compromisuri la acest capitol", explică Valentin Șoneriu.

Burtă de vită crocantă, sarmalele cu ghimbir și budincă de cozonac sunt alte preparate noi și atipice disponibile de azi la Sub Tâmpa.

Sub Tâmpa este restaurantul neotradițional al grupului CarmOlimp, situat chiar la poalele Tâmpei, în Brașov. Restaurantul beneficiază de priveliște superbă și preparate pentru care merită să străbați munții.

CarmOlimp este o companie cu capital 100% românesc, cu experiență de 30 de ani în industria de procesare și de peste 20 de ani în restaurante. Compania brașoveană deține, printre altele, 2 restaurante în Brașov, 19 branduri, cea mai mare fabrică integrată carne și mâncare gătită și este cel mai mare furnizor de mâncare pentru industria HoReCa din România.

Ion BOGDAN

Evoluții pe piața de capital

Raport USDA

Porumb

■ Pentru sezonul de tranzacționare 2024/25, producția de porumb este estimată în creștere pentru China, Ghana și Rusia.

■ Producția de porumb din China este estimată la un nivel record de 294,9 milioane de tone, conform celor mai recente date de la Biroul Național de Statistică.

■ Producția de porumb din Rusia este estimată în creștere, pe baza informațiilor actualizate de la Rosstat.

■ Schimbările majore privind comerțul global cu porumb pentru sezonul 2024/25 includ scăderea exporturilor de porumb din Statele Unite și Brazilia.

■ Importurile de porumb sunt estimate în creștere pentru Turcia, dar în scădere pentru China, Coreea de Sud și Japonia.

■ Stocurile finale de porumb sunt estimate în creștere pentru China.

■ Stocurile globale de porumb sunt estimate la 293,3 milioane de tone, în scădere cu 3,1 milioane.

Grâu panificație

■ Pentru sezonul de tranzacționare 2024/25, rezervele de grâu sunt estimate în creștere cu 0,4 milioane de tone, ajungând la 1.060,7 milioane, deoarece producția mai mare din Siria și Pakistan compensează scăderea din Uruguay.

■ Consumul global este estimat în scădere cu 0,6 milioane de tone, ajungând la 801,9 milioane, în principal din cauza reducerilor din Turcia, parțial compensate de creșterile din Ucraina.

■ Comerțul mondial este estimat cu 1,7 milioane de tone în scădere, ajungând la 212,0 milioane, din cauza exporturilor reduse din Rusia și Ucraina.

■ Exporturile Rusiei sunt estimate la 46,0 milioane de tone, în scădere cu 1 milion față de luna trecută și mult sub recordul de anul trecut de 55,5 milioane.

■ Stocurile finale globale de grâu pentru 2024/25 sunt estimate în creștere cu 0,9 milioane de tone, ajungând la 258,8 milioane, în principal datorită creșterilor din Rusia, Brazilia, Nigeria și Ucraina, care compensează scăderile din Turcia, China și Indonezia.

Floarea-soarelui

■ Pentru sezonul de tranzacționare 2024/25, producția de semințe de floarea-soarelui este estimată în creștere pentru Rusia.

Creştere de aproape 2% pentru BVB în prima şedinţă de tranzacţionare din 2025

BET, indicele principal al Bursei de Valori Bucureşti, a urcat cu 1,86% vineri, 3 ianuarie, în prima şedinţă de tranzacţionare din 2025, ajungând astfel la peste 17.000 de puncte. Indicele BET a crescut cu 8,78%, în 2024, randamentul cu dividende incluse fiind de 16%, pe fondul unor tranzacții totale de 16,44 miliarde lei, în cursul anului, în scădere cu 31% față de 2023.

Monica Ivan, director general BRK Financial Group, se așteaptă ca, în 2025, să continue trendul pozitiv în ceea ce privește atragerea de noi investitori și capital în piață, susținut de interesul crescut față de piață de capital românească și de rezultatele bune ale companiilor listate. „Totodată, văd și anumite riscuri, în special din zona unor posibile modificări fiscale, a contextului politic intern, având în vedere că 2025 va fi un an electoral important, cu alegeri și formarea unui nou guvern, dar și din perspectiva gestionării deficitului bugetar. Evoluția pieței va depinde, astfel, de echilibrul dintre aceste oportunități și riscuri“, a declarat Monica Ivan pentru financialintelligence.ro.

Anul 2025 va fi un an interesant din mai multe puncte de vedere, apreciază Monica Ivan: „Este anul în care multe serii de obligațiuni ajung la scadență, iar piața va fi pusă la încercare. Până acum, am văzut punctual câteva defaulturi pe cupon, însă acestea au fost cazuri izolate. În 2025, vom avea o masă mai mare de subiecți, iar dacă aceste obligațiuni vor fi rambursate la timp sau chiar refinantate, vom avea o dovadă de succes a pieței obligațiunilor. În caz contrar, ar putea apărea semne de întrebare cu privire la sustenabilitatea acestui segment. Totodată, 2025 ne va da un răspuns clar dacă «merită riscul» unor obligațiuni cu cupon ușor mai mare decât Fidelis, sau dacă Fidelis va rămâne soluția preferată pentru investitori atât timp cât dobânzile rămân ridicate.

În ceea ce privește listările de companii private, îmi este dificil să îmi exprim un optimism ferm în acest moment. Anul 2024 nu a fost tocmai unul favorabil pentru listări, iar unele companii au ezitat să vină pe piață, probabil și din cauza condițiilor economice incerte și a costurilor de finanțare. Cu toate acestea, cel mai important IPO al anului 2024 – listarea Premier Energy – a fost un succes notabil, demonstrând că există apetit din partea investitorilor pentru companii solide și cu perspective clare de creștere. Rămâne de văzut dacă acest exemplu va încuraja și alte companii să facă pasul către BVB în 2025“, conchide Monica Ivan.

Pagini realizate cu sprijinul AgroGo.ro
Bogdan PANŢURU

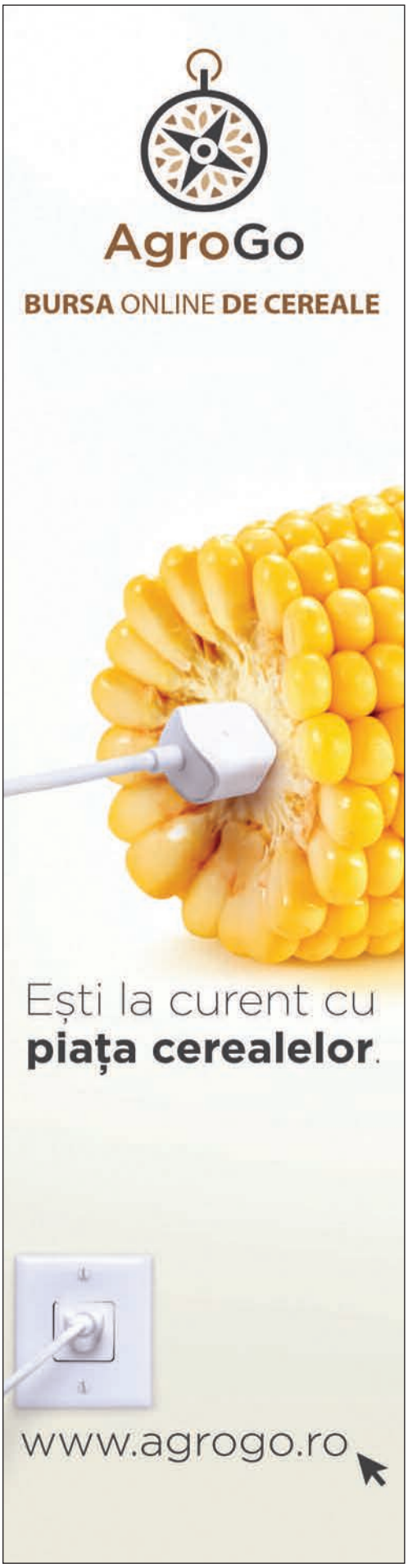

Noi tehnologii IT&C

2024: Comerțul electronic din România a ajuns la valoarea de 11,7 miliarde de euro

Valoarea comerţului electronic din România reprezintă 3,4% din Produsul Intern Brut (PIB), în acest an, echivalentul a 11,7 miliarde de euro, informează marţi Asociaţia Română a Magazinelor Online (ARMO), care citează estimările raportului European E-commerce 2024 preluat de Agerpres.

Potrivit unui comunicat al ARMO, România se clasează astfel pe locul trei în Europa Centrală şi de Est, după Polonia şi Cehia.

Totodată, sectorul comerţului electronic a creat noi oportunităţi de angajare şi sprijină creşterea sectoarelor conexe. Prin ecosistemul dezvoltat în ultimii ani, comerţul electronic este responsabil pentru mai mult de o treime din traficul de curierat şi are impact pozitiv asupra unor servicii precum logistică, fullfilment sau marketing online.

„Comerţul electronic din România continuă să se dezvolte accelerat, consolidându-şi rolul esenţial în economie şi în viaţa de zi cu zi a consumatorilor“, afirmă ARMO.

În acest sens, datele Institutului Naţional de Statistică (INS) arată că 72,9% dintre utilizatorii de Internet din România au realizat achiziţii online în 2024. Astfel, statistica oficială, publicată pe 11 decembrie 2024, relevă faptul că 88,6% dintre gospodăriile româneşti sunt conectate, în creştere cu 2,9 puncte procentuale faţă de anul precedent.

O creştere semnificativă a fost înregistrată în mediul rural, unde ponderea cumpărătorilor online a urcat la 67,3% (+5,9% faţă de 2023), reducând diferenţa faţă de mediul urban, unde 77,1% dintre utilizatorii de Internet au plasat cel puţin o comandă online (+3,4%).

Cele mai populare categorii de produse şi servicii achiziţionate online în 2024 sunt: îmbrăcăminte, încălţăminte şi accesorii (78,6%), livrări de la restaurante şi catering (36,4%), produse cosmetice şi de îngrijire personală (34,5%), articole sportive (20,8%), electrocasnice şi electronice (15,8%) şi medicamente şi suplimente alimentare (16,7%).(I.B)

Talon pentru abonament

Firma/persoana solicitantă .....
Cod fiscal (CNP) ..... **Reg. com.** .....
Localitatea ..... **str.** ..... **nr.** ..... **bl.** .....
sc. ..... **et.** ..... **sect./jud.** .....
Banca..... **Cont** .....
Am achitat suma de ..... **RON, prin mandatul poştal/ordinul de plată nr.** ....., **din data de** .....,
reprezentând contravaloarea unui număr de ..... **abonamente, pe timp de** ..... **luni, respectiv perioada** ..... **anul** .....

Data ..... *Semnătura (ştampila)* .....

Publicația este lunară, respectiv 12 apariții pe an. Preţul unui exemplar este de 25 lei (inclusiv TVA), al unui abonament pe 12 luni – 300 lei (inclusiv TVA). Abonamentele se pot contracta prin poştă sau la redacţie. Contravaloarea abonamentelor va fi depusă în contul SC ALT PRESS TOUR SRL – RC J40/12960/22.07/2005, cod fiscal RO 17809627, COD IBAN RO30RZBR0000060006822736 – deschis la RAIFFEISEN BANK, Bucureşti, Agenţia Lujerului – sau la Trezoreria sectorului 6, COD IBAN RO11TREZ7065069XXX004639. Pe mandatul poştal/ordinul de plată este absolut necesară specificaţia: „Abonament – Lumea Satului“, adresa şi datele de contact ale abonatului, inclusiv codul fiscal pentru societăţi comerciale, respectiv codul numeric personal pentru persoane fizice.

Suntem înscriși în Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP)
• pentru ziare, reviste, periodice – Cod CPV 22200000-2 **• pentru Servicii de Campanii de Publicitate – Cod CPV 79341400-0**

Relaţii suplimentare pot fi obţinute la sediul redacţiei: str. Moineşti nr. 12, Bl 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, Bucureşti
Tel./fax: (021)311.37.11. Pentru corespondenţă: OP 16 CP 39

PIONEER®

MADE TO GROW™

Noul LIDER al echipei!

Genetica PIONEER de NEînvins!

CORTEVA™ agriscience

www.corteva.ro

®,™ Trademarks of Corteva Agriscience and its affiliated companies.